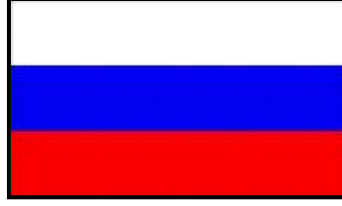


Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından

RUSYA FEDERASYONU



TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER



İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

TEMMUZ 2010

**Tekstil ve Konfeksiyon
Sektörleri Açısından
RUSYA FEDERASYONU**

İÇİNDEKİLER

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	1
Giriş	1
Temel Ekonomik Göstergeler.....	2
Ekonomi	3
Ekonomide Güncel Gelişmeler.....	3
Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri	5
Marka Bilinci	5
Dağıtım Kanalları.....	6
Tüketici Davranışları.....	7
Rusya Giyim Pazarı.....	8
Rusya Giyim Pazarındaki Trendler.....	10
Lojistik ve Altyapı.....	11
Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları.....	12
Çalışma Uygulamaları	13
İş İlişkileri.....	13
İş Uygulamaları.....	13
İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	14
II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ	15
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat	15
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	15
En Çok İthal Edilen Ürünler	16
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	16
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	17
III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ	19
Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti	19
En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler	21
Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri.....	22
En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler.....	23
Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri.....	24
IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ	25
Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti	25
Türkiye – Rusya Federasyonu Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti.....	31
Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Ürünleri Dış Ticareti	36
Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri	40
V. DEĞERLENDİRME	42
VI. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ	44
VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR	46

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri Açısından RUSYA FEDERASYONU

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Rusya Federasyonu Türkiye'nin yakın komşularından biridir. Ülke, Karadeniz ve Hazar Denizi'nden Bering Boğazı'na ve Japonya'ya kadar olan 17 milyon kilometre karelik bir coğrafya üzerine yayılmıştır. Rusya Federasyonu, yüzölçümü olarak dünyanın en büyük ülkesi durumunda olup, kuzey yarım kürede 11 saatlik zaman farkına sahip bir coğrafyada bulunmaktadır. Bu geniş coğrafyada çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri bulunmaktadır. Zenginliklerin başında doğal gaz, petrol ve kömür olmak üzere enerji kaynakları ile çeşitli madenler gelmektedir.

Rusya Federasyonu'nda çeşitli ırk, din ve etnik kimliklere mensup 143 milyon civarında bir nüfus mevcuttur. Nüfusun %73 gibi çok yüksek bir oranı şehirlerde yaşamaktadır. Rusya, eğitim düzeyi oldukça yüksek olan ülkelerden biri olarak bilinmektedir. Nüfus anlamında tek bir dezavantajı vardır; o da, nüfus artış hızının negatif olması dolayısıyla, azalan ve yaşlanan bir nüfus yapısı ile karşı karşıya olmasıdır.

Demografik gelişmesi, negatif yönde (%-0,4) bir trend sergilemesine rağmen, giderek zenginleşen ve genişleyen orta sınıfı ve tüketici alışkanlıkları yönüyle Batılılaşan bu pazarın gelecekte daha da önemli hale geleceği bir gerçektir. 142 milyon nüfusu ile Rusya'da yaklaşık 75 milyon kadın ve 67 milyon erkek nüfusu bulunmaktadır. Yaş grubuna göre ise, 0-14 yaş arası nüfus 20,8 milyon, 15-64 yaş arası 101,7 milyon, 65 yaş ve üzeri nüfus ise 20,5 milyondur. Yıllardır nüfusta görülen düşüş eğilimi nedeniyle, genç nüfus sayısı azalmaktadır. Bunun sonucu olarak da hem iş gücüne katılan nüfus azalmakta, hem de gelecekte sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürmektedir. Dünya hazır giyim tüketiminin büyük bir kısmını gerçekleştiren bayan nüfusun ülkede fazla olması da, pazarın geleceği ve önemi açısından dikkate alınması gereken belirleyici bir faktördür.

Rusya Federasyonu'nun büyük ticaret merkezleri başta iki büyük kent olan Moskova (13 milyon nüfus) ve Petersburg (5,1 milyon) olmak üzere nüfusu bir milyonu aşan 13 şehirdir. İki federal kentin yanında Novograd (1,5 milyon), Novoribirsk (1,5 milyon), Yekaterinbur (1,4 milyon) Omsk (1,2 milyon), Kazan, Nizny, Perm, Samara, Ufa ve Chelyabinsk diğer önemli ticaret merkezleridir. Orta sınıfın büyük bir kısmı Moskova ve Petersburg'da yerleşiktir. Son yıllarda Rusya Federasyonu'nda harcanabilir gelir ve tüketimin artması sonucunda tekstil ve hazır giyim pazarındaki büyüme de devam etmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

Başkenti	Moskova
Yüzölçümü	17.075.400 km²
Nüfusu	142 milyon
Nüfus Yapısı	0-14 Yaş: % 15 15-64 Yaş: % 71,7 65 ve üstü: % 13,3
Para Birimi	Ruble
Kişi Başı GSYİH (s.a.p.)	15,100 \$ (2009)
GSYİH Artış Oranı	% - 7,9 (2009)
Enflasyon Oranı	% 11,7 (2009)
İşsizlik Oranı	% 8,4 (2009)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 4,7 Sanayi % 34,8 Hizmet % 60,5
Yıllık İhracat	303,4 Milyar Dolar (2009)
Yıllık İthalat	191,8 Milyar Dolar (2009)
Başlıca İhracat Ürünleri	Petrol, doğal gaz, makine ve ekipman, demir-çelik.
Başlıca İthalat Ürünleri	Makine ve ekipman, taşıt araçları, gıda, hazır giyim, demir-çelik, kimyasal ürünler.
Başlıca İhracat Pazarları	Hollanda, İtalya, Almanya, Türkiye
Başlıca İthalat Tedarikçileri	Çin, Almanya, Japonya, Ukrayna
Karayolları	933 bin km
Demiryolları	87,157 km
Havaalanı Sayısı	1.216

Ekonomi

1989 yılı sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılması ve sosyalist sistemin çöküşe geçmesi ile birlikte, Rusya Federasyonu piyasa ekonomisine yönelmiştir. Kendi içinde önemli direnişlerle karşılaşmasına ve zaman zaman reformların yavaşladığına dair şikayetlere rağmen, geçen 19 yıllık dönemde piyasa ekonomisi alanında büyük mesafeler kaydedilmiştir.

Son yıllarda dünya hammadde ve enerji fiyatlarındaki hızlı artışlar, Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve sosyal gelişmesine büyük bir katkı sağlamıştır. Ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak kişi başına harcanabilir gelir, reel ücretler ve tüketim de hızla artmaktadır. Ülkede bir çok alanda yapılan iç üretim kalite ve miktar olarak tüketimi karşılayamadığı için, ithalat hızlı bir şekilde artmaktadır.

Rus hükümeti, ülkenin doğal kaynak ihraç ederek gelişmesini sürdürmeyeceğinin bilincinde olarak, sanayileşme politikaları oluşturmaya gayret etmektedir. Öncelikle yurt içindeki talebin karşılanması, akabinde ise Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve diğer ülkelere yönelik ihracatın artırılması amacına dönük olarak üretim yapacak sanayi tesisleri için yabancı sermaye dahil çeşitli unsurları harekete geçirme gayretindedir. Gümrüklerde yaşanan sorunlar ve yüksek vergiler, iç piyasadaki talebi karşılamak üzere yerli üretimi teşvik eder mahiyettedir. Talep, ekonomik gelişmeye paralel olarak canlılığını korumakta ve üretimi yönlendirmektedir.

İstatistiki anlamda Rusya Federasyonu hala "geçiş ekonomisi" özelliğini korumaktadır. Hem Rusya Federasyonu'nda, hem de Rusya Federasyonu ile ticari ilişkisi olan ülkelerin bir çoğunda kayıt dışı işlemlerin yaygın olmasından dolayı özellikle tüketim mallarının ithalat istatistiklerinin gerçek rakamların oldukça altında olduğu bilinmektedir.

Ekonomide Güncel Gelişmeler

Rusya ekonomisi 2010'un 1. çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,9 büyürken, bir önceki çeyrek döneme göre ise % 4,5 büyüme göstermiştir. Öte yandan, 2010 yılı geneli için yapılan tahminler de olumlu olup, ülke ekonomisinin büyümesine paralel olarak tüketici harcamalarının da artması öngörülmektedir. Dünya Bankası Rus ekonomisinin 2010 yılında % 3,2 büyüyeceğini öngörürken, IMF de daha önceden % 3,6 olarak öngördüğü büyüme oranını % 4 olarak revize etmiş bulunmaktadır.

Dünya Bankası'nın Haziran ayında yayınladığı Rusya raporuna göre küresel ekonomilerin toparlanma sürecinde Rusya ekonomisi inişli çıkışlı bir yol izlemektedir. Ülkede iç talep yükselmekle beraber işsizlik yüksek düzeyini korumakta, krediler ve yatırımlar sınırlı kalmaktadır. Devlet bütçesi yüksek

petrol fiyatlarından fayda sağlarken orta vadede mali konsolidasyona başvurulması gerekmektedir.

Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, ülke ekonomisi krizdeki en kötü dönemini atlattır ve son dönemde artan petrol fiyatlarının da etkisiyle ekonomi düze çıkmaktadır.

Yatırım danışmanlık kuruluşu VTB Capital verilerine göre Rusya ekonomisi 2010 yılı Haziran ayında % 2,4 büyüme göstererek aylık bazda 2008 yılı Kasım ayından beri en yüksek büyüme oranını yakalamış bulunmaktadır. Bu tahmini destekleyen diğer bir veri de Bloomberg kaynaklı verilere göre perakende satışların ülke genelinde Mayıs ve Haziran aylarında bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla % 5,1 ve % 5,8 oranında artmış olmasıdır. Bu verilerle birlikte ülke genelinde perakende satışlar üst üste 6 aydır artış gösterdiği görülmektedir. Perakende satışların 2010 yılı genelinde % 3,3 artması beklenmektedir.

Diğer yandan, Rusya resmi istatistik kurumuna göre son aylardaki olumlu gelişmelerin sonucunda Rusya'da işsizlik oranı % 9 seviyelerinden Şubat ayında %8,6'ya gerilemiş bulunmaktadır. Mart ayı verilerine göre de işsizlik oranı değişmeyerek % 8,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Rusya genelinde ortalama ücretlerin de Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 5,5 artması da önümüzdeki dönemde tüketici harcamalarının artacağına dair umut vermektedir.

Rusya ekonomisinde son dönemde meydana gelen diğer bir gelişme de sanayi üretiminin Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 12,6 artarken, Haziran ayında ise % 9,7 artmış olmasıdır. Bilindiği gibi, küresel krizden olumsuz etkilenen başlıca ülkeler arasında yer alan Rusya'da sanayi üretimi 2009 yılında % 14,9 gerilemişti.

Rusya'da 2010 yılı Nisan ayında işsizlik oranı %8,2'ye düşmüştür. Bu oran 2010 yılı Mart ayı için %8,6'dır. Ülkede istihdamın Nisan ayında 700 bin kişi kadar artması Ocak-Mart dönemine karşılık gelen kış aylarındaki mevsimlik işsizliğin azalmasından kaynaklanmaktadır.

Rusya'da enflasyon para arzının sınırlı miktarda artışına bağlı olarak düşmeyi sürdürmektedir. 2009'un sonunda %8,8 olan yıllık enflasyon oranı, 2010'un Nisan ayında %6'ya gerilemiştir.

Ülkede toptan ve perakende ticaret 2009'un genelinde bir önceki yıla göre %8,6 düşüş göstermiştir. Söz konusu oran 2010 yılı ilk çeyreği için % 0 olarak tahmin edilmektedir.

Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri

Marka Bilinci

1998 krizi sonrası toparlanan ve özellikle son dönemde yüksek büyüme oranı yakalayan Rus ekonomisinin başarısı, tüketim alanında da sonuçlarını göstermektedir. Özellikle son yıllarda hızla artan petrol ve doğal gaz fiyatları dolayısıyla bu iki ürünün ihracatından gittikçe artan oranda gelir elde eden Rus ekonomisinde, reel ücretler ve tüketim harcamaları artışı yıllık GSMH artışının çok üzerinde seyretmektedir. Ekonomik büyümeyle paralel olarak yükselen reel ücretler, tüketim harcamalarını doğrudan etkilediğinden, iç tüketim artışı da eskiye göre kıyaslanmayacak düzeyde artmış durumdadır.

Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere, büyük şehirler ve yerleşim alanları, sayıları gittikçe artan alışveriş merkezleri ve çoğunlukla yabancı marka ürünler satan lüks tüketim mağazalarına ev sahipliği yaparken, bütün bu gelişmeler yeni Rusya'da gittikçe zenginleşen ve güçlenen orta sınıfa işaret etmektedir.

Hızla artan zenginlik, orta ve üst kesimin tüketim alışkanlıklarını ve moda trendleri de değiştirmektedir. Şehirlerin ana caddeleri bir yandan McDonalds, Starbucks, kapuçino barlar gibi Batı tarzı tüketim sembolleriyle dolarken, Adidas, Benetton, Diesel, Mango gibi uluslararası moda, giyim ve spor markaları da orta ve üst kesim tüketiciye hitap etmek adına çoktan alışveriş merkezleri ve mağazalarda yerlerini almış bulunmaktadır.

Dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça, Rus tüketiciler daha da bilinçlenmiş ve seçici hale gelmiştir. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahiptir. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir eğilim de genç nesil arasındaki marka özentisidir. Giderek artan kaliteli ürün beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentisinin de dikkate alınması gereken bir pazardır.

Rusya'da periyodik olarak yayınlanan 'The Russian Fashion Retail Market' adlı bültenin 2010 yılı Mart-Nisan sayısında yer alan bir habere göre, Rus tüketicisi, özellikle son yaşanan ekonomik krizin de etkisiyle, satın aldığı giyim ürünlerine ödediği paranın karşılığında ürünün kalitesi ve imajının yanı sıra özellikle menşesi ve nerede üretildiği konusunda daha da hassas hale gelmiştir. Doğu Avrupa veya Asya menşeli ürünlere yüksek fiyatlar ödemek istemeyen Rus tüketicisinin, konu Rusya menşeli fakat İtalyan veya Alman isimleri taşıyan yerli ürünlere gelince kafası karışmaktadır. Moskova'da yaşayan tüketiciler giyim ürünleri satın alırken nerede üretildiğinden çok imaj ve kalite konusuna odaklanırken, Rusya'nın diğer bölgelerinde ise tüketiciler klasik anlayışla marka ve imajdan önce malın nerede üretildiği noktasına daha çok önem vermektedirler.

Dağıtım Kanalları

Rusya'da ulaşım ve dağıtım kanallarının yeterince gelişmemiş olduğu görülmektedir. Ancak son zamanlarda ciddi gelişme kaydedilmektedir. Ülkenin coğrafi büyüklüğü ve nüfusun belirli merkezlerde yoğunlaşması malların dağıtımını bakımından Moskova ve St. Petersburg'un başlıca dağıtım merkezleri olması sonucunu doğurmuştur. Özellikle Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere büyük şehirlerde son bir kaç yıldır iyi organize olmuş dağıtım kanalları oluşmaya başlamıştır. Bu kanallar Güney Rusya, Volga Bölgesi Sibirya ve Rusya'nın doğu bölgelerine doğru gelişerek yayılmaktadır. Büyük perakende zincirleri de halen ülkenin batısındaki büyük şehirlerde konumlanmıştır. Dağıtım zincirinde gelişmiş ekonomilerde tek olması gereken toptan satış kanalında birbirine mal transfer eden birden fazla toptancı (ara toptancılar) bulunmaktadır. Alışveriş merkezleri büyük şehirlerde hızla yayılmaktadır. St. Petersburg ülkeye batıdan Vladivostok ise doğudan giren mallar için kapı vazifesi görmektedir.

1990'lı yılların başından itibaren serbest piyasa sistemine geçen Rusya'da, ekonomi sürdürülebilir bir büyüme içine girmiş ve aynı zamanda siyasi istikrar sağlanmıştır. Buna paralel olarak orta sınıf giderek artmış ve güçlenmiştir. Genel olarak yaşam standartlarının yükselmesi ve orta sınıfın artması sadece tüketimi değil aynı zamanda ülkede kaliteli ürünlere olan talebi arttırmakla kalmamış, Batı tarzı alışveriş kültürünün yaygınlaşmasına da neden olmuştur. Buna ek olarak, bankacılık sisteminin güvenilir olmaması nedeniyle, Ruslar daha çok harcamaya ve az yatırıma yönelmişlerdir

Ülkede, S.S.C.B. döneminden kalma merkezi ekonomi modeli ve ticari düzenlemeler nedeniyle düzensiz ve verimli olmayan bir dağıtım kanalları yapısı mevcuttu. Fakat serbest piyasa ekonomisine geçiş ve Batı tarzı tüketim kültürünün yayılması sonucu, son yıllarda ülkede serbest piyasa koşullarına uygun bir dağıtım sistemi gelişmektedir. Toptancılık, büyük ticaret merkezleri, zincir mağazaları, hipermarketlerin gelişmesi ve büyük şehirlerde ticaretin canlanması sonucu, bu yapıların bütün ülke çapına yayılmaya başlamasına paralel bir dağıtım sistemi gelişmektedir.

Yukarıda sayılan faktörlerle birlikte perakendecilik alanına yapılan yatırımlar dolayısıyla, son yıllarda pazarın ticaret hacmi yüksek oranlarda büyüme göstermiştir. Uzmanlara göre, GSYİH'daki büyümenin motoru petrol fiyatlarındaki artış ve perakende sektöründeki büyüme olmuştur.

Ülkede ilk hipermarket 1997 yılında açılmıştır. Bugün yerli ve yabancı irili ufaklı bir dizi zincir mağazalar ve hipermarketler açılmıştır. Bunların %80'inden fazlası Moskova ve çevresinde bulunmaktadır. 2005 yılından itibaren perakendecilik sektörü diğer bölgelere de yayılmaya başlamıştır. Bu bölgelerin başında, nüfusu bir milyonu aşan kentler gelmektedir.

Rusya'da harcanabilir gelirin artması sonucu, yabancı yatırımcılar Moskova ve Petersburg dışına da yayılmaya başlamışlardır. Perakendecilik ağının gelişmesi, beraberinde lojistik sektörünün gelişimini de getirmiştir. Modern alışveriş merkezlerinin Moskova ve Petersburg dışındaki bölgelere de yayılması, bölgelerarası dağıtım kanallarının gelişmesine zemin hazırlamaktadır.

Perakendecilik sektörünün yoğunlaştığı iki federal kent olan Moskova ve Petersburg, aynı zamanda ülkenin iki büyük kenti ve iki büyük pazarıdır. Bu iki büyük kent, ülkenin orta sınıf ve perakendecilik sektörünün %80'inden fazlasına sahiptir. Moskova'nın payı Petersburg'la kıyaslanmayacak kadar büyüktür.

AC Nielsen tarafından Rus tüketicisinin alışkanlıkları ve Rusya'daki perakende trendlerini araştırmak üzere Moskova ve St. Peterburg şehirlerinde yapılan "Shopper Trends" adlı araştırma önemli tespitlerde bulunmaktadır. Araştırma, Rusya'da modern perakendenin ivme kazanmakta olduğunu, ancak diğer gelişmiş pazarlar ile karşılaştırıldığında başarı kazanabilmesi için daha çok gelişmeye ihtiyacı olduğuna işaret etmektedir. ACNielsen'in araştırma öncesi çokuluslu ve yerel perakendeciler ile yaptığı anketlere göre Rusya perakende sektörünün karşılaştığı en önemli sorunların başında verimli tedarik zinciri (efficient supply chain), stok ve kategori yönetimi, pazara "private label" ürünlerin tanıtılması ve müşteri bağlılığının desteklenmesi konuları gelmektedir. Rus üretici ve perakendecilerin özellikle, farklı markaların satışları yerine ürün kategorilerinin satışını öngören "kategori yönetimi" gibi gelişmiş piyasa araçlarının daha çok farkına varmaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tüketici Davranışları

Rusya Federasyonu'ndaki tüketici davranışları, dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşayan tüketicinin davranış kalıplarından genel olarak bir farklılık göstermez. Bireysel davranış dikkate alındığında, gelirine göre tasarruf eğilimi yüksek olmayıp, tüketim eğilimi yüksektir. Rusya için yeni olan, reklamların tüketici üzerindeki etkisinin yüksek olmasıdır. Tanıtım ve reklam tüketici tercihlerini değiştirebilirken, promosyonlar, satışlar üzerinde etkili olabilmektedir.

Rus tüketicisinin öncelikle dikkate aldığı unsurlar, fiyat ve kalitedir. Tüketim mallarına olan talep ise yüksektir. Gelir dağılımı düşük olan kesimler öncelikle ihtiyaç karşılama yönünde hareket etmektedir. Ancak, zaman içerisinde çok çeşitli ithal tüketim malı ülkeye girdiğinden kalite kriteri ön plana çıkmıştır. Gelişmiş ülke ürünlerine yoğun bir ilgi mevcuttur. Menşe ülke mal tercihinde etkili olmaktadır ve ne yazık ki, Türk menşeli ürünler hakkında, bavul ticaretinin etkisiyle olumsuz bir imaj bulunmaktadır. Ancak, son dönemlerde bu pazara yönelen kaliteli Türk ürünleri bu imajı düzeltmekte etkili olmaktadır.

Temel pazarlama yöntemleri bu ülkede yeni yeni yayılmaktadır. Alışverişlerde tüketici tarafından kullanılan ödeme şekli nakit ödemedir. Pazarlama stratejilerinde, Rus vatandaşının, yıllar boyu dünyada süper güç olmuş bir ülkenin bireyi olduğu dikkate alınmalıdır. Rusya'nın değişik etnik gruplardan oluşan bir nüfusu barındıran çok geniş bir ülke olduğu dikkate alınarak, tüketici zevk ve tercihlerinde de bu durum göz ardı edilmemelidir.

Rusya Federasyonu'nun nüfus yapısı, gelişmiş ülkeler gibi azalan bir trend izlemektedir. Ülke nüfusu aynı zamanda şehirleşen, zenginleşen ve harcayan bir eğilim göstermektedir. Tüketim alışkanlıkları açısından da gittikçe Batı toplumuna benzemektedir. Büyük alışveriş merkezleri ve süpermarketler başta Moskova ve Petersburg olmak üzere diğer büyük şehirlerde de alışverişin merkezi olma yolundadır. Orta sınıfın toplam tüketimdeki payı gittikçe artmakta ve yüksek kalite ile markalı ürünlere talep günden güne artmaktadır.

Moskova'da bulunan Sosyal Politikalar Enstitüsü'nün yaptığı bir çalışmaya göre, Rus halkının % 1'ini en zengin elit kesim oluştururken, diğer uçta % 10'luk bir kesim en fakir grubu oluşturmaktadır. Nüfusun % 20'sini orta ve üst-orta gelir grubu olarak adlandırabileceğimiz bir kesim oluştururken, kalan %70 ise alt-orta gelir grubuna giren çoğunluk olarak değerlendirilmektedir. Bu oranlar 1998 krizi sonrası dönemde de çok farklı değildi, ama aradan geçen sürede %20'yi oluşturan orta ve üst-orta gelir grup daha da zenginleşmiştir, zira bu kesim çoğunlukla petrol, doğal gaz ve bankacılık gibi Rusya'nın en hızlı büyüyen sektörlerinde çalışmaktadır.

Rusya'da yapılan bir araştırmaya göre, Rus toplumunun yaklaşık %60'ı ucuzluk mağazalarından tekstil ve hazır giyim satın almaktadır. Toplumun büyük bir kısmı düşük kalite satan semt pazarlarından tekstil, konfeksiyon ve tüketim ürünleri almaktadır. Aynı zamanda, Rusya'da orta sınıf gelişmeye devam etmektedir. Bu da, beraberinde yüksek katma değerli ürünlere talebi arttırmaktadır. Toplumun yaklaşık %15'i yüksek kaliteli ve markalı ürün kullanmaktadır. Rusya'da yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim pazarında en önemli ülkeler İtalya, Almanya, Polonya, Finlandiya ve İspanya'dır. Düşük katma değerli ürünler ise Türkiye, Çin, Pakistan, Hindistan ve Tayvan'dan tedarik edilmektedir. Yerli markalar da son yıllarda gelişmektedir. Fakat yerli üreticiler marka için daha çok yabancı kelimeler kullanmaktadır. Çünkü, Rusya pazarında tüketiciler yabancı marka ve kaliteye daha fazla güven duymaktadır. Rusya'da taklit markalar oldukça fazladır.

Rusya Giyim Pazarı

Günümüzde Rusya hazır giyim pazarı en çok gelecek vadeden dinamik bir alan sayılmaktadır. "Step by Step" adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan 'Rusya Giyim Pazarının Analizi' adlı rapora göre, 2007 yılı Rusya giyim eşyası pazarın hacmi 29-31 milyar dolar düzeyindedir. Ortalama bir orta

sınıf insanı tüm aile bütçesinin en az %15'ini giyim için harcamaktadır. Bu rakamın ileride daha da artacağı iddia edilmektedir.

Aynı raporda yeralan RBK (RosBusinessConsulting) Şirketi'nin tahminlerine göre 2010 yılında Rus giyim eşyası pazarın hacmi 45 milyar dolara ulaşacaktır. Pazarın büyüme hızının nispi kararlılığı %13-15'ler seviyesindedir. Ancak küresel krizin etkileriyle bu beklentiler belli bir oranda aşağıya çekilmiştir.

Analistler, çocuk giyim eşyaları pazarının doygunluk aşamasında olduğunu belirtmektedirler. Geçen sene bu dilimdeki ciro, 6,5 ila 7,5 milyar dolar sınırlarında gerçekleşmiştir. Bu durumda, Fashion Consulting Group şirketinin belirttiği gibi büyüme hızı düşmeye başlamaktadır.

Yukarıda verilen hesaplamalara göre, araştırılan pazarda erkek giyim eşyaları diliminin hacmi 9 - 9,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Erkek giyim eşyalarının satış hacmi, farklı değerlendirmelere göre parasal bazda yıllık %20-30 artmaktadır.

Rusya pazarında bayan giyim eşyaları diliminin hacmi 2006 senesinde 13,5-14,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya'da iç giyim pazarı, toplam giyim eşyaları cirosunun %10'unu teşkil eder ve 2,5-3,0 milyar dolar hacminde olup yıllık %10-12 oranlarında büyümektedir.

Rus spor giyim eşyaları pazarı şu anda, Rusya'nın en dinamik ve perspektifli pazarlarından biri olarak, şu ana değin olmadığı kadar gelişme yaşamaktadır. Business Vision şirketinin RBK ile birlikte yaptığı araştırmanın verilerine göre 2005 senesinde spor giyim eşyaları diliminin hacmi, 3,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2006 senesinde bu dilimdeki %28,9 büyüme hızı dikkate alınarak (ki pazarın bu dilimi en yüksek büyüme hızına sahiptir) 2006 senesinde hacmi 4,125 milyar doları bulmuştur.

Öte yandan, Avrupa Moda ve Tekstil İhracat Konseyi (European Fashion and Textile Export Council) tarafından yayınlanan bir rapora göre, AB'den Rusya'ya yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 2009 yılında kriz nedeniyle yaşanan sert düşüş 2010 yılı ilk çeyrek döneminde yerini kısmi toparlanmaya bırakmış durumdadır. AB'den Rusya'ya yapılan hazır giyim ve tekstil aksesuarları ihracatı 2009 yılında % 30 daralarak 1,94 milyar euro olarak gerçekleşirken, 2010 yılının ilk çeyrek döneminde yaşanan kısmi toparlanma ile düşüş oranı % 21'e gerilemiştir. Bu dönemde AB'den Rusya pazarına 502,8 milyon euro değerinde hazır giyim ve tekstil aksesuarları ihracatı kaydedilmiştir. Fasıllar bazında bakıldığında, adı geçen ihracatın 328,9 milyon euroluk bölümü 61. fasıl örme hazır giyim grubundan yapılırken, 173,9 milyon euroluk kısmı ise 62. fasıl dokuma hazır giyim grubundan yapılmıştır.

Sözkonusu ihracatın 254 milyon euroluk bölümü kadın giyim ürünlerinden oluşurken, 116,6 milyon euroluk bölümü ise erkek giyim

ürünlerinden oluşmaktadır. 2010 yılı ilk çeyrek döneminde AB'den Rusya pazarına yapılan kadın giyim ürünleri ihracatı % 17 azalırken, erkek giyim ürünleri ihracatı ise % 19 gerilemiş bulunmaktadır.

Anılan dönemde AB'den Rusya'ya yapılan kadın giyim ürünleri ihracatında İtalya 111,2 milyon euro ile en büyük tedarikçi olurken, 79,7 milyon euro ile Almanya ve 13,2 milyon euro ile İngiltere bu ülkeyi takip etmektedir. Aynı dönemde AB'den Rusya'ya yapılan erkek giyim ürünleri ihracatında ise, Almanya 46,8 milyon euro ile en büyük tedarikçi olurken, 45,6 milyon euro ile İtalya Almanya'yı takip etmektedir.

Rusya Giyim Pazarındaki Trendler

“Step by Step” adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan ‘Rusya Giyim Pazarının Analizi’ adlı rapora göre, Rusya’da giyim eşyalarının gölge üretiminin ve kaçak ithalatın hacmi toplam pazar hacminin yaklaşık %50’sini oluşturmaktadır. Giyim eşyası pazarında kârlılık oranı eskisi gibi yüksek seviyede kalmaya devam etmektedir. Bu kârlılığı, son yıllarda kızışan fiyat savaşları ve artan rekabet dolayısıyla diğer pazarlarda görmek mümkün değildir.

Son zamanlarda giyim pazarının ana trendi, bölgesel pazarların aktif bir şekilde keşfedilmesi ile kendisini göstermektedir. Pazarların sayısında yavaş bir azalma ve yerini modern ticaret şekillerinin alması (örneğin kitlesel market tipi mağazalar) gözlemlenmektedir. Tüketicilerin belirli markalara ve ürünlerin kalitesine yönelmesi artış göstermektedir. Gelecekte de marka faktörü etkisinin güçleneceği tahmin edilmektedir.

Şu anda giyim eşyalarına yönelik talep artış halindedir. Tüketici pazarı, özellikle Rusya’da imal edilmeyen ürün grubunda yabancı üreticilerin ürünlerine karşı artan talebi dikkate almak suretiyle oluşturulmaktadır. Yabancı firmalar iç pazarda varlıklarını aktif bir şekilde genişletmektedirler.

Son yıllarda en çok gelişme gösteren Rus şirketleri erkek giyim üreticileridir. Pazarda en çok talep gören ürünler ise erkek takım elbiseleridir. Aynı zamanda, 2005-2006 yıllarında çocuk takım elbiselerine olan talep de artmıştır. Piyasa analistleri bu artışı bir çok okulun zorunlu üniforma uygulamasına geçişiyle açıklamaktadır.

Rusya’da uygun fiyata marka giyim pazarı gelişmektedir. Bu durum, yerli giyim perakendecilerine Batı markalarıyla rekabet etme şansı doğurmakta ve tekstil sanayiinin krizden çıkması için olanak sağlamaktadır.

Giyim perakendeciliği segmentindeki ana eğilimler aşağıdaki gibidir:

- Küçük multi-brand perakendecilerin büyük ağlar tarafından satın alınması;
- Dünya giyim üreticilerinin mono-brand mağazalarının sayısının artması;
- Ortalama mağaza alanlarının artması;
- Farklı demografik segmentlere yönelmeler;
- Bayilikle çalışan ağların gelişmesi
- Dar alanlarda uzmanlaşmış ağların gelişmesi.

Moskova, fiyat ve miktar bakımından, ve ayrıca, faaliyet gösteren mağazaların sayısı ve söz konusu mağazaların pazara girme hızı bakımından giyim eşyası perakende ticaretinde liderliğini korumaktadır. Bu alanda Rusya'nın başkenti dünyanın çoğu kentlerini geçmektedir. Moskova'nın payının tüm pazarın %40'ı olduğu tahmin edilmektedir. Bir diğer lider de %17 ile St. Petersburg'dur. Fakat yeni pazar akımı aktif bölgesel genişleme yönünde ve neredeyse tüm önde gelen oyuncular bölgesel perakende zincirleri açmakta ya da lisanslı bayilikler sunmaktadır.

Uzmanların görüşüne göre, birkaç yıl içerisinde Moskova giyim pazarının doygunluk noktasına gelmesi beklenmektedir ve buna bağlı olarak, perakendecilerin Rusya'nın yüksek tüketim seviyesine sahip diğer bölgelerine girmesi özellikle karlı olacaktır.

Pazarın en önemli sorunlarından birisi, ürünlerin yüksek fiyatıdır. Modayı sıkı bir şekilde takip edenler, Moskova'ya ve taşraya göre aynı eşyanın iki katı kadar daha ucuz fiyatla Paris'te almanın mümkün olduğunu söylerler. Böylece, başkent sadece moda değil ürünün fiyatına da renk katar. Bunun en büyük nedeni, moda mağazaların toplandığı Moskova'nın merkezinde kiralık mağaza ve dükkan sayısının yeterli olmamasıdır.

Lojistik ve Altyapı

Rusya Federasyonu yaklaşık 17 milyon km² yüzölçümü ve 142 milyon nüfusuyla tüm ürün grupları için önemli ve büyük bir pazar konumundadır.

Ülkenin geniş bir coğrafyaya yayılması lojistik sorunlarını da gündeme getirmekte ve tüketim merkezlerine yakın yerlerdeki yatırımları cezbetmektedir. Moskova, St. Petersburg ve Rostov Bölgesi üretim ve dağıtım kanallarına yönelik yatırımların arttığı bölgeler olarak ön plana çıkmaktadır.

İstatistiklerdeki büyüklüklerden Rusya Federasyonu'nun ulaşım altyapısının geliştiği izlenimi edinilse de, mevcut alt ve üst yapıların eski ve demode oldukları ve coğrafyanın genişliği dikkate alındığında ulaşım altyapısına önemli yatırımlar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ülkenin çok geniş bir coğrafya üzerinde olması nedeniyle, ulaşım özellikle demiryolu ağları ile sağlanmış durumdadır. Havayolu ulaşımı da coğrafyanın gerektirdiği ölçüde gelişmiştir, ancak eskimiş terminal binaları ve uçaklar ile hizmet üretilmeye çalışılmaktadır. Ülkenin başlıca havalimanları Moskova, Petersburg, Kazan, Yakuts ve Vladivostok'tur.

Karayolu ulaşımında ise, gerek yük gerek yolcu taşımacılığı fazla tercih edilmemektedir. Özellikle ülkenin doğusunda altyapı yetersizliği bulunmaktadır. Transavasya otoyolu projesi ile doğu-batı karayolu ulaşımının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan taşımalar çoğunlukla karayolu, denizyolu ve demiryolu üzerinden gerçekleştirilmekte olup Rusya'ya yönelik yapılan nakliyelerde ağırlıklı olarak inşaat malzemeleri, makineler, ev tekstili ve gıda ürünlerinin taşındığı görülmektedir. Bu yollarda en çok kullanılan güzergahlar ve süreleri şöyledir;

- Karayolu: Kapıkule'den çıkan tırlar Bulgaristan – Romanya – Ukrayna – Rusya güzergahında ilerlemektedirler. Moskova'ya varış 6 gün almaktadır. Bazen de Sarp ve Gürbulak'tan çıkış yapılmaktadır, ama bu güzergahlarda Çeçenistan ve Gürcistan'la Rusya'nın yaşadığı sorunlar nedeniyle güvenlik endişesi olduğundan çıkış sayısı çok azdır.
- Denizyolu (Ro-Ro): Samsun'dan Novorossiysk, Zonguldak'tan Kırım (Skadovsky ve Yevpatorya) ve Trabzon'dan Sochi (daha çok sebze gönderimi yapılıyor) güzergahları takip edilmektedir. Gemi bekleme süreleri uzayabildiğinden, maliyet azalmak yerine artabilmektedir.
- Demiryolu: Daha çok konteynırların trene yüklenmesi şeklinde olup, Odesa ve Novorossiysk'e gitmektedir. Bu taşıma yönteminde varış yaklaşık 30 günü bulabilmektedir. Dolayısıyla gıda ürünü ve moda bağlı ürünlerin nakliyesi için tercih edilen bir yöntem değildir.

Rusya Federasyonu ekonomisinin en canlı olduğu şehir hiç şüphesiz, yaklaşık 13 milyon nüfusa sahip olan, başkent Moskova'dır. Ülkemizden gönderilen malların büyük bölümünün varış noktası da (yaklaşık % 85) bu şehir olmaktadır. Federasyon içindeki dağılım bu şehirden sonra Rus şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer önemli varış noktaları ise Ufa, Kazan, St. Petersburg şeklinde sıralanabilir.

Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları

Rusya'nın zengin kültürel kimliği, tarihinden gelen yansımalar ve geniş coğrafyasının etkisiyle şekillenmiştir. Rusya Federasyonu ile başarılı bir

şekilde iş yapmanın en önemli şartlarından birisi de Rusya sosyal ve iş kültürünü anlamak ve buna uygun davranışlar sergilemektir.

Rusya pazarında başarılı olmak için dikkat edilmesi gereken unsurlar aşağıda özetlenmektedir.

Çalışma Uygulamaları

- Ruslar için bir iki dakikalık gecikme çok önemli değildir; ancak, randevularınıza zamanında gelmenizi ve dakik olmanızı beklerler.
- İletişim kurmak için posta çok güvenilir bir araç olarak kabul edilmez. Faks ve e-posta kullanımını tercih edilir.
- Rusya'ya bir iş ziyaretine gitmeden önce, ticaret yapmayı planladığınız firmayı ticari amaçlarınız ve iş teklifiniz hakkında bilgilendirmeniz beklenmektedir.
- Yazılı dokümanlar ve imzalanmış belgeler, Rusya'da iş yapmak için gereklidir. İmzalı olmayan belgelere genellikle güvenmezler.

İş İlişkileri

- Kişisel ve samimi iletişim iş hayatının bir parçasıdır.
- İş toplantılarında fiziksel temas, örneğin omuza dokunma (veya sarılma gibi) olumlu bir işarettir.
- Anlaşmazlık (ihtilaf) halinde resmi bir tutum içine girmekten kaçınınız ve unutmayın ki Ruslar daha kişisel bir yolla size yanıt vereceklerdir.

İş Uygulamaları

- Kartvizit kullanılması son derece gereklidir. Kartvizitin bir tarafının Türkçe, diğer tarafının Rusça olması yararlı olacaktır.
- Sunumlar açık ve net, anlaşılması kolay olmalıdır. Önemli olan sizin bilgi birikiminiz, profesyonelliğiniz ve uzmanlığınızdır.
- Temel bir çok konu ofis dışında konuşulsa da, nihai uzlaşma ve anlaşma ofiste yapılır.
- Genellikle, toplantı başlarken, organizasyonun başkanı görüşmeyi başlatır, girişi yapar ve daha sonra önem sırasına göre diğer konuşmacılar konuşurlar.

İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Rusya'da bankalar hafta içi 10.00-18.00 arasında açık olmaktadır. Ayrıca döviz büroları da çok yaygındır. Buralarda dolar ve euro rahatlıkla bozdurulabilmektedir.
- Rusya Federasyonu için vize almak bazen uzun sürebilir. Bu nedenle, seyahatten makul bir süre önce vize alınmalıdır.
- Rusya'da İngilizce yaygın kullanılmadığından iş görüşmelerinde tercüman bulundurmakta yarar vardır.
- Moskova'da konaklama oldukça pahalıdır. Yer bulmak bazen zor olabilir. Bu nedenle, önceden rezervasyon yapmakta yarar vardır.
- Rusya Federasyonu'nda başlıca resmi tatil günleri: 1-2 Ocak yeni yıl; 1-2 Mayıs İşçi ve Bahar İlk bayramı ve 12 Haziran bağımsızlık günüdür.
- Selamlaşırken ve ayrılırken eldivenleri çıkararak el sıkışılması ve göz teması kurulması uygundur.
- Bayanlara soy isimleri ile hitap edilmesi tavsiye edilir.
- İşle ilgili konularda konuşmaya başlamadan önce kısaca sohbet edilmesinde yarar vardır.
- Eller cepte olarak ayakta durmak kabalık olarak görülmektedir.
- Firmanızı ya da ülkenizi, şehrinizi, iş yaptığınız sektörü sembolize eden bir hediye verilmesi uygundur.
- Duyguları ve heyecanı ifade etmekten çekinmemek gerekir.
- Kalabalık bir ortamda bir kişiyi överek onu ödüllendirmek uygun olmaz. Bu durum şüphe ile karşılanabilir veya kıskançlığa sebep olabilir.
- Sokak satıcılarından ve herhangi bir ofisi olmaksızın sadece cep telefonu ile iş yapmaya çalışan kişilerden uzak durmaya özen gösterilmelidir.
- Ticari partnerini tanıma, karar alma ve pazarlık genellikle akşam yemeğinde yapılır. Dışarıda yemek yemek ve bir şeyler içmek için yapılan daveti geri çevirmek uygun olmaz.

II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Birleşmiş Milletler resmi istatistik verilerine göre Rusya 2008 yılı itibariyle 735,6 milyar dolar değerinde dış ticaret hacmine sahiptir. 2008 yılında genel ihracat 450,7 milyar dolar ve genel ithalat 284,9 milyar dolar olarak verilmektedir. Bir önceki yıla göre Rusya'nın genel ithalatı % 33,1 oranında artmıştır.

2004 yılından 2008 yılına kadar beş yıllık süreçte Rusya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda izlenebilir:

RUSYA'NIN GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	İHRACAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	İTHALAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2004	178.069.347.599	-	95.154.681.463	-
2005	233.251.257.452	31,0	119.557.904.928	25,6
2006	286.668.300.619	22,9	153.854.270.807	28,7
2007	330.437.796.495	15,3	213.997.760.998	39,1
2008	450.664.725.004	36,4	284.920.598.020	33,1

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İhraç Edilen Ürünler

2008 yılında Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünler % 59,8'lik payı ile Fası 27 kapsamındaki mineral yakıtlar ve mineral yağlar, Fası 72 kapsamındaki demir ve çelik, Fası 99 kapsamındaki belirtilmeyen ürünler, Fası 31 kapsamındaki gübreler ile Fası 76 kapsamındaki alüminyum ve alüminyumdan eşyadır. 2008 yılı verilerine göre Rusya'nın en fazla ihraç ettiği ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2008			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
27	MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR	269.498.233.001	59,8
72	DEMİR VE ÇELİK	30.598.546.605	6,8
99	BELİRTİLMİYEN ÜRÜNLER	17.984.811.222	4,0
31	GÜBRELER	13.021.786.029	2,9
76	ALİMİNYUM VE ALİMİNYUMNDAN EŞYA	9.810.081.555	2,2
TOPLAM		450.664.725.004	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İthal Edilen Ürünler

Rusya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fası 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları gelmektedir. Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar ve makineler, Fası 85'de yer alan elektrikli makina ve cihazlar, Fası 39'da yer alan plastikler ve mamulleri ile Fası 30 kapsamındaki eczacılık ürünleri diğer en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2008			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	51.321.001.677	18,0
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	49.186.370.050	17,3
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	27.351.277.868	9,6
39	PLASTİKLER VE MAMULLERİ, KAÜÇUK VE MAMULLERİ	9.510.454.932	3,3
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	8.436.389.222	3,0
TOPLAM		284.920.589.020	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

Birleşmiş Milletlerin resmi istatistik veritabanı Comtrade 2008 yılı verilerine göre Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ülke Almanya'dır. Türkiye, ABD, Çin, Belarus (Beyaz Rusya) ve Polonya ise Almanya'yı takip etmektedir.

Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülkeye toplam ihracatının % 80,5'i yönelmiş durumdadır. 2008 yılında Rusya'nın Türkiye'ye ihracatı % 33,4 oranında artarak 31,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Rusya'nın toplam ihracatı içerisindeki payı % 7 olarak hesaplanmaktadır.

Rusya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 20 ülke ile bu ülkelerin paylarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim: \$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	38.755.181.000	47.580.025.000	22,8	16,7
ÇİN	28.466.202.335	33.075.849.922	16,2	16,2
JAPONYA	10.769.760.590	16.534.097.871	53,5	53,5
UKRAYNA	12.668.477.623	15.735.241.918	24,2	24,2
İTALYA	13.077.923.170	15.333.784.699	17,2	17,2
FİNLANDİYA	9.203.062.200	11.255.831.787	22,3	22,3
BELARUS	8.878.577.800	10.585.051.900	19,2	19,2
FRANSA	7.748.231.425	10.364.290.612	33,8	33,8
GÜNEY KORE	8.087.744.426	9.747.956.810	20,5	20,5
HOLLANDA	8.950.422.449	9.665.094.610	8,0	8,0
A.B.D.	7.365.332.716	9.335.368.054	26,7	26,7
POLONYA	6.432.276.012	8.917.328.406	38,6	38,6
İNGİLTERE	5.673.388.231	7.610.124.983	34,1	34,1
TÜRKİYE	4.726.852.912	6.481.480.104	37,1	37,1
KAZAKİSTAN	4.659.143.293	6.227.049.275	33,7	33,7
BELÇİKA	4.430.650.771	5.488.293.877	23,9	23,9
BREZİLYA	3.736.777.220	4.652.978.889	24,5	24,5
İSVEÇ	3.367.266.366	4.446.285.739	32,0	32,0
AVUSTURYA	3.556.006.404	4.361.435.589	22,6	22,6
İSPANYA	2.870.648.046	4.186.308.001	45,8	45,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	193.423.924.989	241.583.878.046	24,9	24,9
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	84,2	84,8	0,7	0,7
DÜNYA TOPLAMI	229.695.224.001	284.920.598.020	24,0	24,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2008 yılında Rusya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin başında, Almanya gelmektedir. Almanya'nın Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 16,7 olarak hesaplanmaktadır. 2008 yılında Rusya'nın Almanya'dan ithalatı bir önceki yıla kıyasla ithalatı % 22,8 artmış ve 38,8 milyar dolardan 47,6 milyar dolara yükselmiştir. Çin (pay oranı % 11,6) , Japonya (pay oranı % 5,8), Ukrayna (pay oranı % 5,5) ve İtalya (pay oranı % 5,4) Almanya'nın ardından Rusya'nın ithalatı içerisinde önemli pay sahibi olan ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Türkiye, Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 14. ülke olarak görünmektedir. Rusya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat değeri 2008 yılında bir önceki yıla kıyasla % 37,1 oranında artarak 6,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu ithalat değeri ile Türkiye'nin Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 2,27 olarak hesaplanmaktadır.

2008 yılında Rusya'nın en çok ithalat yaptığı ilk 20 ülke listesindeki tüm ülkelerden ithalatının bir önceki yıla kıyasla arttığı anlaşılmaktadır. İthalat artış oranları % 8 ile % 53,5 arasında değişmektedir. İthalatın yüksek oranda arttığı ülkeler arasında % 53,5'lik artışın kaydedildiği Japonya, % 45,8'lik artışın

kaydedildiği İspanya, % 38,6'lık artışın kaydedildiği Polonya, % 34,1'lik artışın kaydedildiği İngiltere, % 33,8'lik artışın kaydedildiği Fransa ile % 33,7'lik artışın kaydedildiği Kazakistan dikkat çekmektedir. Avusturya da % 32'lik ithalat artışının kaydedildiği bir diğer ülke olarak Rusya'nın ithalatının % 30'dan fazla arttığı ülkeler arasındaki yerini almıştır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim: \$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	38.755.181.000	47.580.025.000	22,8	16,7
ÇİN	28.466.202.335	33.075.849.922	16,2	11,6
JAPONYA	10.769.760.590	16.534.097.871	53,5	5,8
UKRAYNA	12.668.477.623	15.735.241.918	24,2	5,5
İTALYA	13.077.923.170	15.333.784.699	17,2	5,4
FİNLANDİYA	9.203.062.200	11.255.831.787	22,3	4,0
BELARUS	8.878.577.800	10.585.051.900	19,2	3,7
FRANSA	7.748.231.425	10.364.290.612	33,8	3,6
GÜNEY KORE	8.087.744.426	9.747.956.810	20,5	3,4
HOLLANDA	8.950.422.449	9.665.094.610	8,0	3,4
A.B.D.	7.365.332.716	9.335.368.054	26,7	3,3
POLONYA	6.432.276.012	8.917.328.406	38,6	3,1
İNGİLTERE	5.673.388.231	7.610.124.983	34,1	2,7
TÜRKİYE	4.726.852.912	6.481.480.104	37,1	2,3
KAZAKİSTAN	4.659.143.293	6.227.049.275	33,7	2,2
BELÇİKA	4.430.650.771	5.488.293.877	23,9	1,9
BREZİLYA	3.736.777.220	4.652.978.889	24,5	1,6
İSVEÇ	3.367.266.366	4.446.285.739	32,0	1,6
AVUSTURYA	3.556.006.404	4.361.435.589	22,6	1,5
İSPANYA	2.870.648.046	4.186.308.001	45,8	1,5
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	193.423.924.989	241.583.878.046	24,9	84,8
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	84,2	84,8		
DÜNYA TOPLAMI	229.695.224.001	284.920.598.020	24,0	100,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 20 ülkeye ait veriler, yukarıdaki tabloda yer almaktadır.

III. RUSYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ

Rusya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti

2005 yılında % 32,2 oranında azalan Rusya tekstil ürünleri ihracatı, 2006 yılında az da olsa artarak 435,5 milyon dolara ulaşmıştır. 2007 yılında artış yerini % 6,1 oranında bir düşüğe bırakmış ve Rusya tekstil ürünleri ihracatı 408,7 milyon dolara gerilemiştir. 2008 yılında Rusya'nın tekstil ürünleri ihracatı tekrar artışa geçerek bir önceki yıla kıyasla % 3,7 oranında artmış ve 423,6 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı ise 2004 yılından itibaren sürekli olarak artmaktadır. Bu artışlar yıllar itibariyle sırasıyla bir önceki yıla kıyasla 2005 yılında % 14, 2006 yılında % 23,6, 2007 yılında % 15,9 ve nihayet 2008 yılında % 17,7 oranında gerçekleşmiştir. Bu artışlar neticesinde 2008 yılında Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı 3,9 milyar dolar seviyesini yakalamıştır.

RUSYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2004	635.900.159	-	2.014.227.848	-
2005	430.996.804	-32,2	2.295.503.867	14,0
2006	435.463.734	1,0	2.837.230.218	23,6
2007	408.708.042	-6,1	3.289.466.516	15,9
2008	423.632.907	3,7	3.872.256.879	17,7

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

2008 yılında dünyada en fazla tekstil ithalatı yapan ilk 10 ülke ile bu ülkeler içinde Rusya'nın yeri ve dünya tekstil ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tabloda, Rusya'nın, dünya tekstil ithalatından % 2,1 oranında pay aldığı görülmektedir.

**DÜNYA TEKSTİL ÜRÜNLERİ* İTHALATÇILARI ARASINDA
RUSYA FEDERASYONU
2008**

ÜLKE	İTHALAT -	% PAY
ÇİN	22.541.164.288	12,3
HONG KONG	12.068.094.094	6,6
A.B.D.	11.106.487.078	6,1
ALMANYA	10.217.168.000	5,6
İTALYA	9.342.586.999	5,1
TÜRKİYE	7.301.405.106	4,0
FRANSA	5.992.158.199	3,3
MEKSİKA	5.616.800.976	3,1
İNGİLTERE	4.376.141.609	2,4
GÜNEY KORE	4.301.115.220	2,4
İLK 10 ÜLKE TOP.	92.863.121.569	50,8
RUSYA FEDERASYONU	3.872.256.879	2,1
DÜNYA TOPLAMI	182.809.744.447	100,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

* Fasil 57 hariç, Fasil 50 ile 60 (dahil) arası dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Birleşmiş Milletler verilerine göre, Rusya'nın hazır giyim ihracatı 2004 yılından itibaren çeşitli oranlarda azalarak 2008 yılı sonunda 157,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

RUSYA'NIN HAZIRGIYIM İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:\$				
YILLAR	HAZIRGIYIM İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HAZIRGIYIM İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2004	581.788.184	-	4.469.866.773	-
2005	292.762.920	-49,7	5.937.063.162	32,8
2006	237.861.424	-18,8	7.328.507.590	23,4
2007	161.722.744	-32,0	13.995.817.001	91,0
2008	157.760.016	-2,5	11.841.629.957	-15,4

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Rusya'nın hazır giyim ithalatı ise 2004 ile 2007 yılları arasında sürekli artmış ve 2007 yılında 14 milyar dolar ile en yüksek seviyeye ulaşmıştır. 2008 yılında ise Rusya'nın hazır giyim ithalatı 2008 yılına kıyasla % 15,4 azalarak 11,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2008 yılında dünyada en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke içinde Rusya'nın yeri ve toplamda aldığı pay, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

DÜNYADA EN ÇOK HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI YAPAN İLK 10 ÜLKE VE DÜNYA TOPLAMINDAKİ PAYLARI		
ÜLKE	İTHALAT -	% PAY
ABD	87.373.864.623	23,3
ALMANYA	33.782.555.000	9,0
JAPONYA	26.967.681.689	7,2
İNGİLTERE	25.611.887.825	6,8
FRANSA	24.381.426.634	6,5
HONG KONG	17.946.290.573	4,8
İTALYA	17.334.456.456	4,6
İSPANYA	16.013.216.858	4,3
RUSYA FEDERASYONU	11.841.629.957	3,2
BELÇİKA	10.843.029.125	2,9
İLK 10 ÜLKE TOP.	178.439.806.266	47,6
DÜNYA TOPLAMI	374.842.119.848	100,0

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Tablo'da Rusya Federasyonunun 2008 yılında dünya hazır giyim ithalatında 9.sırada yer aldığı ve % 3,2 gibi önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler

Rusya Federasyonu'nun en fazla tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke, Çin, Türkiye, Belarus (Beyaz Rusya), Almanya ve İtalya olarak sıralanmaktadır. Türkiye, Rusya'nın en fazla tekstil ithal ettiği ülkeler arasında 804,7 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 20,8'lik pay ile ikinci sıradadır.

2007 ve 2008 yıllarına ait ithalat rakamları, yıllık değişim oranları ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK TEKSTİL İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	606.426.537	807.072.430	33,1	20,8
TÜRKİYE	642.514.475	804.747.610	25,2	20,8
BELARUS	357.247.000	369.293.400	3,4	9,5
ALMANYA	285.853.000	299.320.000	4,7	7,7
İTALYA	249.067.006	276.577.391	11,0	7,1
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	2.141.108.018	2.557.010.831	19,4	66,0
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	65,1	66,0		
DÜNYA TOPLAMI	3.289.466.516	3.872.689.863	17,7	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Ülkemiz açısından 2007 ile 2008 yılları arasındaki en büyük fark 2007 yılında Rusya'nın en büyük tekstil tedarikçisi olmamıza karşın 2008 yılında bu konumumuzu Çin'e kaptırmak olmuştur. 2008 yılında Çin'in Rusya'ya yaptığı tekstil ihracatı % 33,1 artmış ve 807,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde ülkemiz tekstil ihracatı % 25,2 artmış olmasına rağmen Çin'in ihracat değeri ülkemizin ihracat değerinden 2,3 milyon dolar fazla olmuştur.

Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri

2008 yılında Rusya'nın ithal ettiği tekstil ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 54 07 G.T.İ.P başlıklı sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 56 03 GTİP başlıklı dokunmamış mensucat (nonwovenlar), 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat, 54 02 GTİP başlıklı sentetik filament iplikleri, pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş) ile 5903 GTİP başlıklı plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş (59.02 pozisyonundakiler hariç) mensucattır.

2008 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 ürünün ithalat değerleri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ TEKSTİL ÜRÜNLER			
2008			
Birim \$			
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
5407	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	520.614.222	13,4
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ VEYA LAMİNE EDİLMİŞ OLSUN OLMASIN)	216.504.690	5,6
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	215.745.899	5,6
5402	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (PERAKENDE OLARAK SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ) (67 DESİTEKSTEN AZ OLAN SENTETİK MONOFİLAMENTLER DAHİL) :	206.476.713	5,3
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ VEYA PLASTİKLE LAMİNE EDİLMİŞ MENSUCAT (59.02 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ):	155.646.812	4,0
	RUSYA TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	3.872.689.863	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

En Çok Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2008 yılı rakamları itibariyle Rusya'nın en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk beş ülke Çin, İtalya, Almanya, Fransa ve Belarus olarak sıralanmaktadır. Türkiye 261,8 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 2,2'lik pay ile Rusya'nın en büyük altıncı hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi olarak sıralanmaktadır. İthalatta ilk 5 ülke ve ithalatın değişim oranları aşağıda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:\$	2007	2008	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	9.035.103.428	6.024.754.318	-33,3	50,9
İTALYA	1.666.852.394	1.956.868.423	17,4	16,5
ALMANYA	998.821.000	1.173.156.000	17,5	9,9
FRANSA	373.889.923	421.001.125	12,6	3,6
BELARUS	269.347.700	275.710.400	2,4	2,3
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	12.344.014.445	9.851.490.266	-20,2	83,2
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	88,2	83,2		
TÜRKİYE	241.792.575,0	261.882.473,0	8,3	2,2
DÜNYA TOPLAMI	13.995.817.001	11.841.629.957	-15,4	100

Kaynak: Comtrade - UN / Aralık 2009

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Rusya'nın hazır giyim ürünleri ithalatındaki en büyük tedarikçisi 6 milyar dolarlık ihracatı ile Çin Halk Cumhuriyeti'dir. 2008 yılında Rusya'nın bu ülkeden yaptığı ithalatın % 33,3 oranında İ.T.K.İ.B Genel Sekreterliği AR&GE ve Mevzuat Şubesi

düşmesine rağmen pazar payının hala % 50,9 gibi çok yüksek bir oranda olması Rus hazır giyim pazarındaki Çin ağırlığını açık bir biçimde ifade etmektedir. 2008 yılında ülkemizden Rusya'ya yapılan hazır giyim ihracatı % 8,3 oranında artmış ve 241,8 milyon dolardan 261,9 milyon dolara yükselmiştir. Bu ihracat değeri ile ülkemizin Rusya konfeksiyon pazarındaki payı % 2,2 olarak hesaplanmaktadır.

Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Konfeksiyon Ürünleri

2008 yılında Rusya'nın ithal ettiği hazır giyim ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 6204 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler, pantolon etekler, pantolonlar, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar ve şortları ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; 6110 G.T.İ.P başlıklı kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri örme eşya; 6104 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için takım elbiseler, takımlar, ceketler; 6109 GTİP başlıklı tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası ile 6203 GTİP başlıklı erkekler ve erkek çocuklar için takım elbiseler, takımlar, blazerler, pantolonlar vb.dir.

2008 yılında Rusya'nın en çok ithal ettiği ilk 5 konfeksiyon ürününün ithalat değeri ve payları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ 2008			
Birim \$			
DÖRTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETLERİ HARİÇ):	1.224.933.728	10,3
6110	KAZAKLAR, SÜVETERLER, HIRKALAR, YELEKLER VE BENZERİ EŞYA (ÖRME) :	1.212.963.277	10,2
6104	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETLERİ HARİÇ):	1.190.014.987	10,0
6109	TİŞÖRTLER, FANİLALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER ve DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI	723.487.696	6,1
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETLERİ HARİÇ)	719.323.461	6,1
	RUSYA TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI	11.841.629.957	100,0

Kaynak: Birleşmiş Milletler - UN Comtrade / Aralık 2009

IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti

Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en yoğun ticari ilişkilerde bulunduğu ülkelerden biridir. 2009 yılında Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi 22,9 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Bu rakamın 3,2 milyar dolarlık kısmı ihracat, 19,7 milyar dolarlık kısmı ise ithalattan kaynaklanmaktadır. Buradan da anlaşılacağı üzere, iki ülke arasındaki ticaret Rusya lehine gelişme göstermektedir.

2009 yılında Türkiye'nin genel ihracatı 102,1 milyar dolar ve ithalatı 140,9 milyar dolar değerindedir. Rusya Federasyonu, ihracat yapılan toplam 240 ülke ve serbest bölge içerisinde, Almanya, İtalya, Fransa, İngiltere ve Irak'ın ardından 6. sıradadır. İthalat yapılan toplam 240 ülke ve serbest bölge arasında ise Rusya Federasyonu 1. sırada bulunmaktadır. Çin Halk Cumhuriyeti, Almanya, ABD ve İtalya, Rusya'yı izleyen ülkelerdir.

Rusya Federasyonu'na 2009 yılında Türkiye'den 3,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2008 yılında göre ihracat düşüşü % 50,6 oranında olmuştur. Bu oran, Türkiye genel ihracat düşüş oranından (% 22,6) yüksektir. Dolayısıyla, 2009 yılında Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı % 3,1'e gerilemiştir.

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise Rusya Federasyonu'na 1,7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. 2009 yılının Ocak-Mayıs dönemine kıyasla bu ülkeye ihracat % 35,9 oranında artmıştır. Bu artış, Türkiye genel ihracatının artışından (% 15,6) daha yüksektir. Bunun bir sonucu olarak, bu dönemde Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatındaki payı %3,6'a yükselmiştir.

İthalat açısından bakıldığında, 2009 yılında Rusya Federasyonu'ndan 19,7 milyar dolar değerinde ithalat yapılmıştır ve 2008 yılına kıyasla düşüş oranı % 37,1'dir. Bu oran da 2009 yılındaki Türkiye geneli ithalat düşüşününün (%30,3) üzerinde kalmaktadır. Dolayısıyla Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin genel ithalatındaki payı % 14'e gerilemiştir.

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise, genel anlamda dış ticaretin yeniden artışa geçmesi ile Rusya Federasyonu'ndan da ithalat artmıştır. Yılın ilk beş ayında Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithalatı % 21,9 oranında artışla 8,6 milyar dolara yükselmiştir. Bu dönemde, Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ithalatındaki payı % 12,6 olarak kaydedilmiştir.

Genel ticarete paralel şekilde, Rusya Federasyonu tekstil ve konfeksiyon ticareti açısından da Türkiye için önemli bir partnerdir. 2009 yılında Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki 22,9 milyar dolarlık toplam ticaret hacminin

722 milyon dolarlık kısmını, oransal olarak % 3,1'lik bölümünü tekstil ve konfeksiyon ticareti oluşturmaktadır. 2010 yılı Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler içerisinde 11. sırada ve en fazla tekstil ihraç edilen ülke konumundadır.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile dış ticaretini, tekstil ve konfeksiyon ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo aşağıda yer almaktadır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Birim: \$	2008 YILLIK	2009 YILLIK	DEĞİŞİM %	2009 OCAK - MAYIS	2010 OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU'NA İHRACAT	6.483.003.596	3.202.372.946	-50,6	1.216.867.368	1.654.190.264	35,9
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	132.027.195.626	102.138.525.691	-22,6	39.387.464.389	45.545.948.529	15,6
RUSYA FEDERASYONUNUN PAYI %	4,9	3,1		3,1	3,6	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALAT	31.364.476.862	19.718.966.641	-37,1	7.051.381.899	8.597.693.474	21,9
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	201.963.574.109	140.869.013.434	-30,3	49.865.813.048	68.125.339.108	36,6
RUSYA FEDERASYONUNUN PAYI %	15,5	14,0		14,1	12,6	
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI	260.774.419	146.488.113	-43,8	60.611.160	97.165.487	60,3
TÜRKİYE KONFEKSİYON İHRACATI	15.234.868.195	12.856.658.483	-15,6	4.903.640.686	5.614.893.781	14,5
RUSYA FEDERASYONUNUN PAYI %	1,7	1,1		1,2	1,7	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI	383.261	394.697	3,0	152.478	29.143	-80,9
TÜRKİYE KONFEKSİYON İTHALATI	2.117.836.346	2.016.564.317	-4,8	767.184.001	920.848.054	20,0
RUSYA FEDERASYONUNUN PAYI %	0,0	0,0		0,0	0,0	
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI	804.943.301	563.017.868	-30,1	192.873.397	309.137.453	60,3
TÜRKİYE TEKSTİL İHRACATI	6.640.492.320	5.373.616.386	-19,1	2.013.849.396	2.506.557.099	24,5
RUSYA FEDERASYONUNUN PAYI %	12,1	10,5		9,6	12,3	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI	23.431.785	11.800.182	-49,6	4.506.378	6.944.053	54,1
TÜRKİYE TEKSTİL İTHALATI	7.301.405.106	6.297.361.774	-13,8	1.966.077.765	3.561.314.146	81,1
RUSYA FEDERASYONUNUN PAYI %	0,3	0,2		0,2	0,2	

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

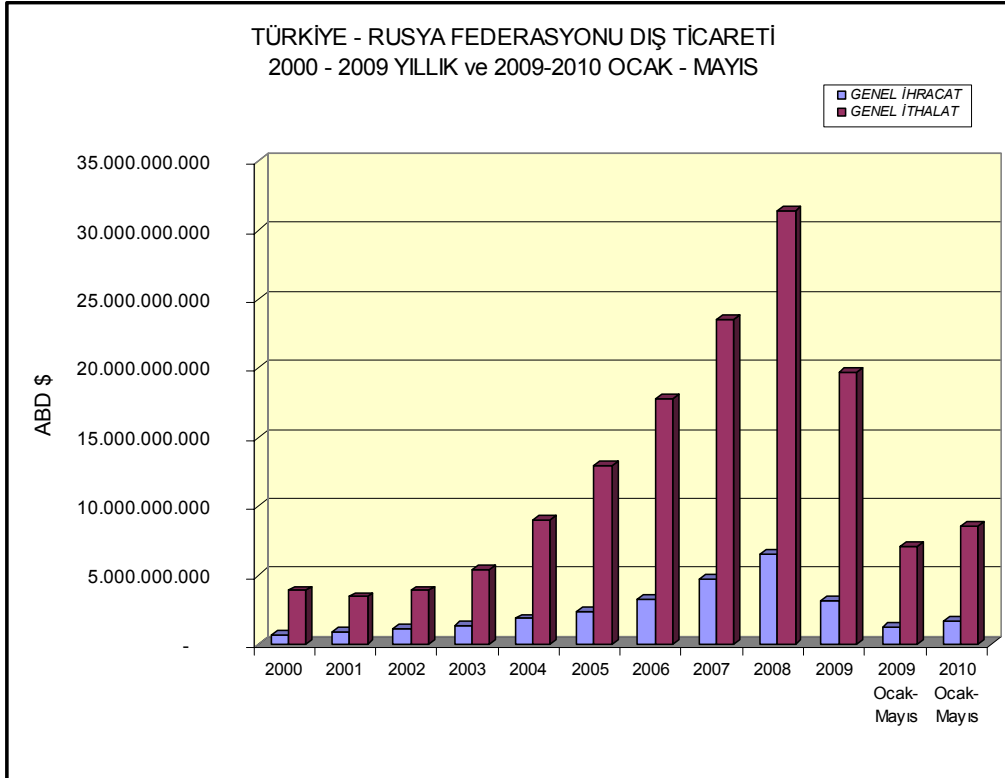
2000 yılından 2010 yılının Mayıs ayı sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan genel ihracat incelendiğinde, 2000 yılından 2008 yılına kadar %16,7 ile %46 arasında değişen oranlarda düzenli artışlar görülürken, 2009 yılında ise küresel krizin etkisiyle % 50,6 düşüş kaydedilmiştir. 2000 yılında 643,9 milyon dolar olan ihracat 2008 yılında on katına çıkarak 6,5 milyar dolara yükselirken, 2009 yılında 3,2 milyar dolara gerilemiştir. Bu yıllar arasında ortalama yıllık ihracat artış oranı % 24,4 olarak hesaplanmaktadır. Rusya Federasyonu'na 2009 yılı genelinde 3,2 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilerek, 2008 yılına göre % 50,6 düşüş kaydedilmiştir.

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise Rusya Federasyonu'na ihracat 2009 yılının aynı dönemine göre kıyasla % 35,9 oranında artışla 1,7 milyar doları bulmuştur.

2000 yılından 2010 yılının Ocak-Mayıs dönem sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat ile bu ülkeden ithalat ve yıllık değişimler, aşağıdaki tablo ve grafikte görülebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	643.902.938	-	3.886.583.276	-
2001	924.106.727	43,5	3.435.672.619	-11,6
2002	1.172.038.590	26,8	3.891.721.401	13,3
2003	1.367.590.908	16,7	5.451.315.438	40,1
2004	1.859.186.551	35,9	9.033.138.484	65,7
2005	2.377.049.944	27,9	12.905.619.879	42,9
2006	3.237.611.322	36,2	17.806.238.758	38,0
2007	4.726.853.152	46,0	23.508.494.288	32,0
2008	6.483.003.596	37,2	31.364.476.862	33,4
2009	3.202.372.946	-50,6	19.718.966.641	-37,1
2009 Ocak-Mayıs	1.216.867.368		7.051.381.899	
2010 Ocak-Mayıs	1.654.190.264	35,9	8.597.693.474	21,9

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010



İthalat açısından bakıldığında, 2000 yılından 2008 yılına kadar Rusya Federasyonu'ndan ithalat sadece 2001 yılında %11,6 oranında azalmış, izleyen yıllarda %13,3 ile %65,7 arasında değişen oranlarda artmıştır. 2009 yılında ise Rusya Federasyonu'ndan ithalat % 37,1 oranında azalarak 19,7 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. 2000 yılından 2009 yılına ithalatın yıllık ortalama büyüme oranı % 24,1 olarak hesaplanmaktadır.

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan genel ithalatı 2009 yılının eş dönemine göre % 21,9 oranında artışla 8,6 milyar dolara yükselmiştir.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na ihracatı tüm maddeler açısından incelendiğinde, 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde en fazla ihraç edilen mamullerin başında 07 02 GTİP başlıklı taze, soğutulmuş domateslerin geldiği görülmektedir. Bu ürün grubunda 2009 yılının aynı dönemine göre kıyasla %34 oranında artışla 191,8 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grubunun Rusya Federasyonu'na yapılan toplam ihracattaki payı %11,6'dır.

En çok ihraç edilen diğer ürünler % 7,3 artış ve 125,2 milyon dolar ihracat değeriyle 87 03 GTİP başlığı altındaki binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus araçlar, % 58 artış ve 91,5 milyon dolar ihracat değeri ile 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat, % 9 düşüş ve 90,2 milyon dolar ihracat değeri ile 08 05 GTİP başlıklı taze/kurutulmuş turunçgiller olarak sıralanmaktadır.

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde, Türkiye'den Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen yirmi ürün grubu içerisinde sadece iki ürün grubunda 08 05 GTİP başlıklı taze/kurutulmuş turunçgillerde % 9'luk ve 87 08 GTİP başlıklı kara taşıtları için aksam parçalarında % 5'lik düşüşler olmuş, diğer onsekiz ürün grubunun ihracatı % 7,3 ile % 1.980 arasında değişen oranlarda artmıştır.

87 04 GTİP başlıklı eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar % 1.980'lik ihracat artışı ile dikkat çekerken, %219'luk artışla 5,4 milyondan 17,3 milyona yükselen 08 02 GTİP başlıklı diğer kabuklu meyveler, % 94'lük artışla 40,5 milyona yükselen 27 10 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, yüksek oranlı ihracat artışları olan diğer ürün gruplarıdır.

Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde 4 tekstil ürün grubu bulunmaktadır. Bunlar 54 07 GTİP başlıklı sentetik ipliklerden dokuma kumaşlar, 60 04 GTİP başlıklı diğer örme mensucat, 60 06 GTİP başlıklı örme kumaşlar ile 58 01 GTİP başlıklı kadife-peluş gibi havlı kumaşlar ve işlemlerdir.

Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde 2 hazır giyim ve konfeksiyon ürün grubu bulunmaktadır. Bunlar 62 03 GTİP başlıklı erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket v.s. ile 62 04 GTİP başlıklı kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket v.s. gruplarıdır.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2009	2010	2009 / 2010	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
0702	DOMATES (TAZE/SOGUTULMUS)	142.670.056	191.791.211	34	11,6
8703	OTOMOBİLİ, STEYŞİN VAGONLAR, YARIŞ ARABALARI	116.718.614	125.204.899	7	7,6
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	57.799.737	91.523.374	58	5,5
0805	TURUNÇGİLLER (TAZE/KURUTULMUS)	98.908.243	90.185.174	-	9,5
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, ŞERİTLERLE DOKUMALAR	39.968.251	55.530.981	39	3,4
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	20.814.982	40.452.437	94	2,4
7113	KIYMETLİ METALLER VE KAPLAMALARINDAN MÜCEVHERCİ EŞYASI	18.111.661	26.755.721	48	1,6
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	14.294.678	26.740.372	87	1,6
3917	PLASTİKTEN TÜPLER, BORULAR, HORTUMLAR; CONTA, DİRSEK, RAKOR VB	22.219.493	25.988.000	17	1,6
6403	AYAKKABI; YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİL, SUNİ VB KÖSELE	11.709.925	25.330.125	116	1,5
8704	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	1.155.467	24.036.960	1.980	1,5
0813	MEYVE (KURUTULMUS) (0801, 0806'DE KILER HARIÇ)08. FASILDAKİ SERT VE KABUKLULARIN	13.290.379	20.880.580	57	1,3
5801	KADIFE, PELÜŞ VE HALKALI (TIRTIL MENSUCAT)	11.094.585	19.774.670	78	1,2
8708	KARA TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇALARI	20.840.102	19.767.296	-	1,2
3401	SABUNLAR, YÜZEY AKTİF ORGANİK MADDELER	16.433.579	19.013.959	16	1,1
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	11.384.854	18.703.176	64	1,1
0802	DİĞER KABUKLU MEYVELER (TAZE/KURUTULMUS) (KABUGU ÇIKARILMIS/SOYULMUS)	5.421.143	17.276.331	219	1,0
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	11.793.221	15.974.166	35	1,0
0707	HIYARLAR VE KORNİSONLAR (TAZE/SOGUTULMUS)	9.489.990	15.604.810	64	0,9
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI	11.312.591	14.754.704	30	0,9
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		655.431.551	885.288.946	35	53,5
RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT		1.216.867.368	1.654.190.264	36	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		54	54		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde, Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ilk 20 ürün grubunun 11'inde % 18 ile % 203 arasında değişen oranlarda ithalat artışları olurken, 9 ürün grubunda ise % 8 ile % 70 arasında değişen oranlarda ithalat düşüşleri meydana gelmiştir.

İthalatta 27 11 GTİP başlığı altındaki petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar başı çekmektedir. 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde, bu ürün grubunda ithalat 2009 yılının aynı dönemine kıyasla % 12 oranında azalarak 2,8 milyar dolardan 2,5 milyar dolara gerilemiştir. Ürün grubunun toplam ithalatta payı % 28,9 düzeyindedir. % 83 artış ve 2,5 milyar dolar ithalat değeri ile 27 10 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, %61 artış ve 1,1 milyar dolar ithalat değeriyle 27 09 GTİP başlıklı ham petrol, %56 artış ve 447,4 milyon dolar ithalat değeri ile 27 01 GTİP başlıklı taşkömürü, taşkömüründen elde edilen briketler ve katı yakıtlar, diğer en fazla ithal edilen mamuller olarak sıralanmaktadır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim:ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2009 OCAK - MAYIS	2010 OCAK - MAYIS	2009 / 2010 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
2711	PETROL GAZLARI VE DİĞER GAZLI HİDROKARBONLAR	2.833.722.862	2.483.009.260	- 12	28,9
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	1.348.548.103	2.462.213.771	83	28,6
2709	HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MINERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	682.951.004	1.101.121.322	61	12,8
2701	TAŞKÖMÜRÜ; TAŞKÖMÜRÜNDEN ELDE EDİLEN BRİKETLER, TOPAK VB. KATI YAKITLAR	287.155.563	447.361.668	56	5,2
7601	İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM	179.658.963	320.657.104	78	3,7
7208	DEMİR/ÇELİK SICAK HADDE YASSI MAMULLERİ- GENİŞLİK 600MM. FAZLA	168.210.507	205.008.790	22	2,4
1001	BUĞDAY VE MAHLUT	206.411.045	190.035.841	- 8	2,2
7207	DEMİR/ALAŞIMSIZ ÇELİKTEN YARI MAMULLER	268.710.043	149.484.618	- 44	1,7
7403	ARITILMIŞ BAKIR, İŞLENMEMİŞ BAKIR ALAŞIMLARI	61.539.437	129.211.859	110	1,5
7204	DEMİR/ÇELİK DÖKÜNTÜ VE HURDALARI, BUNLARIN KÜLÇELELERİ	62.531.687	87.889.987	41	1,0
7209	DEMİR/ÇELİK YASSI MAMUL, SOĞUK HADDELENMİŞ KAPLANMIŞ (600MM. DEN GENİŞ)	63.223.138	77.396.105	22	0,9
3102	AZOTLU MİNERAL/KİMYASAL GÜBRELER	124.693.319	64.869.825	- 48	0,8
7211	DEMİR/ÇELİK YASSI HADDE MAMUL (< 600MM. GENİŞ, KAPLAMASIZ)	19.626.471	59.457.995	203	0,7
9305	ATEŞLİ SİLAHLARIN AKSAM-PARÇALARI, TEFERRUATI	0	51.457.858	#DIV/0!	0,6
1512	AYÇİÇEĞİ, ASPIR, PAMUK TOHUMU YAĞLARI (KİMYASAL OLARAK DEĞİŞTİRİLMEMİŞ)	140.463.605	42.753.870	- 70	0,5
7202	FERRO ALYAJLAR	33.636.632	39.842.168	18	0,5
2814	SAF AMONYAK/AMONYAĞIN SULU ÇÖZELTİLERİ	41.565.078	37.849.096	- 9	0,4
7408	BAKIR TELLER	32.169.534	32.165.902	- 0	0,4
7225	ALAŞIMLI ÇELİKLERDEN YASSI HADDE MAMULÜ (GENİŞLİK 600MM.DEN ÇOK)	54.990.439	31.708.367	- 42	0,4
4801	GAZE TE KAĞIDI (RULO VEYA TABAKA)	42.771.584	31.069.317	- 27	0,4
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		6.652.579.014	8.044.564.723	21	93,6
RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALAT		7.051.381.899	8.597.693.474	22	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		94	94		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

En fazla ithal edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde en yüksek oranlı ithalat artışı, % 203 oranında artışla 59,5 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirilen 72 11 GTİP başlıklı demir/çelik yassı hadde mamullerinde olmuştur. % 110 oranında artışla 129,2 milyon dolarlık ithalat yapılan 74 03 GTİP başlıklı arıtılmış bakır, işlenmemiş bakır alaşımları ile % 100 oranında artışla 51,5 milyon dolarlık ithalat yapılan 93 05 GTİP başlıklı ateşli silahların aksam ve parçaları, diğer yüksek oranlı ithalat artışı kaydedilen ürün gruplarıdır.

Türkiye – Rusya Federasyonu Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti

2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler arasında Rusya Federasyonu, Almanya, İngiltere, Fransa, İspanya, İtalya, Hollanda, Belçika gibi ülkelerin ardından 11. sırada yer almıştır. Bu ülke ile Türkiye arasındaki hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinin hacmi 2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde 60,8 milyon dolar iken 2010 yılının aynı döneminde 97,2 milyon dolara yükselmiştir. Bu rakamın hemen hemen tamamı Rusya'ya ihracat, sadece 29 bin dolarlık kısmı ise Rusya'dan yapılan ithalattan kaynaklanmaktadır. İki ülke arasındaki hazır giyim ve konfeksiyon ticareti Türkiye lehine gelişme göstermektedir.

2000 yılından 2010 yılının Mayıs ayı sonuna kadar Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı incelendiğinde, 2001 yılında bir önceki yıla göre kaydedilen %44,3 oranında düşüşün ardından, 2008 yılına dek izleyen yıllarda %8,9 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur. 2009 yılında ise, 2008 yılına kıyasla % 43,8 düşüşle 146,5 milyon dolar hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Son on yıl içerisinde Türkiye'den Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yıllık ortalama % 9,7 oranında artmıştır. 2010 yılının Ocak – Mayıs döneminde ise hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, geçen yılın aynı dönemine göre % 60,3 oranında artarak 60,6 milyondan 97,2 milyon dolara çıkmıştır.

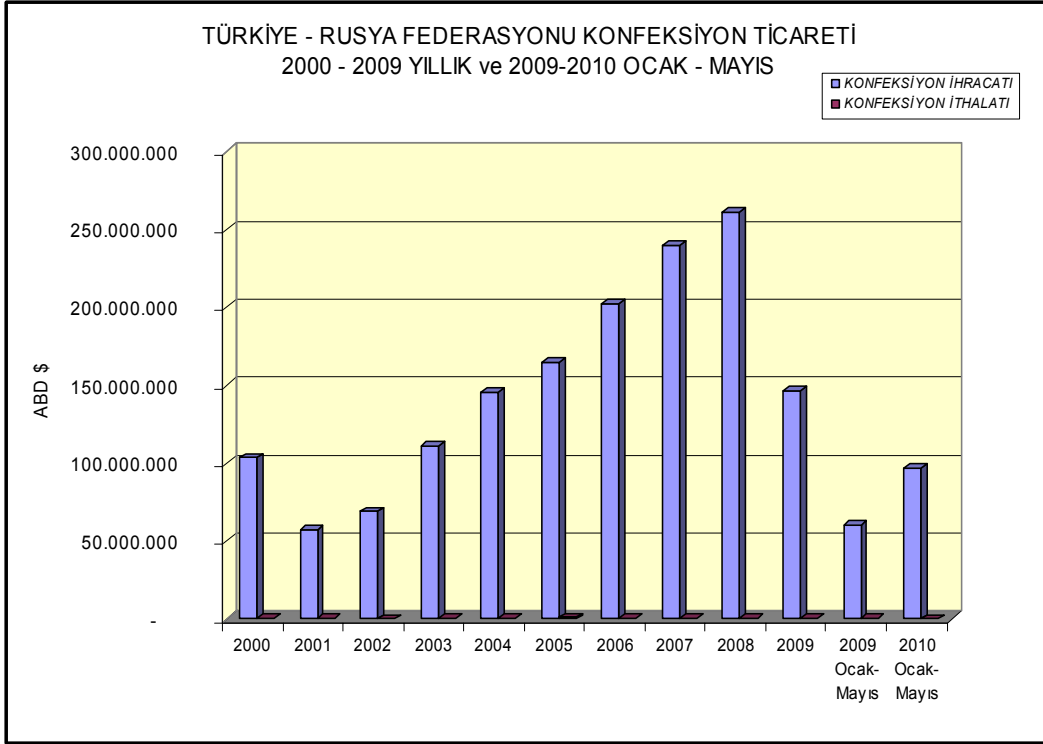
2000 yılından 2010 yılının Mayıs ayı sonuna kadar, Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile hazır giyim ve konfeksiyon ticaretine ilişkin bilgiler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU KONFEKSİYON TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2000	103.376.853	-	378.706	-
2001	57.538.474	-44,3	320.434	-15,4
2002	68.942.448	19,8	11.196	-96,5
2003	111.113.832	61,2	518.279	4529,1
2004	145.328.691	30,8	541.481	4,5
2005	164.323.509	13,1	1.089.900	101,3
2006	202.549.775	23,3	828.273	-24,0
2007	239.444.594	18,2	392.183	-52,7
2008	260.774.419	8,9	383.261	-2,3
2009	146.488.113	-43,8	394.697	3,0
2009 Ocak-Mayıs	60.611.160		152.478	
2010 Ocak-Mayıs	97.165.487	60,3	29.143	-80,9

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

Diğer yandan, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı, 2000 yılından 2005 yılına kadar bazı yıllar artıp bazı yıllar azalarak dalgalı bir seyir izlemiştir; 2006 yılından 2008 yılına kadar son üç yılda ise %2,3 ile %52,7 arasında değişen oranlarda düşüş kaydetmiştir. 2005 yılında 1 milyon doları aşan ithalat değeri, 2006 yılında %24 oranında düşüş ile 828,3 bin dolara, 2007 yılında %52,7 oranında düşüşle 392,2 bin dolara, 2008 yılında %2,3'lük düşüşle 383,3 bin dolara gerilerken, 2009 yılında ise %3 artışla 395 bin dolar olarak kaydedilmiştir.

Rusya Federasyonu'ndan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise 2009 yılının aynı dönemine kıyasla %80,9 oranında düşüş olmuş ve bu ülkeden 29 bin dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir.



Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde, en fazla ihraç edilen ürün grubunun 62 03 GTİP başlığı kapsamındaki erkek dokuma takım elbise ve ceketler olduğu görülmektedir. Bu dönemde, Türkiye'den Rusya Federasyonu'na % 64 artış ile 18,7 milyon dolar değerinde 62 03 GTİP başlıklı erkek dokuma takım, takım elbise ve ceket ihraç edilmiştir. Ürün grubunun toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %19,2'dir.

Bu ürünleri, % 35 ihracat artışı ve 16 milyon dolar ihracat değeri ile 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket ve benzerleri, % 114'lük artış ve 11,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile 61 09 GTİP başlığında yeralan örme t-shirt, fanila ve diğer iç giyim eşyaları ile % 61 oranında artış ve 11,4 milyon dolarlık ihracat değeriyle 63 02 GTİP başlığında yeralan yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri izlemektedir.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim:ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2009	2010	2009 / 2010	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	11.384.854	18.703.176	64	19,2
6204	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	11.793.221	15.974.166	35	16,4
6109	TIŞÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	5.507.289	11.768.167	114	12,1
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	7.079.486	11.428.210	61	11,8
6108	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM EŞYASI (ÖRME)	626.233	4.083.557	552	4,2
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	1.868.263	3.761.792	101	3,9
6104	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	2.290.951	3.359.690	47	3,5
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	3.183.418	3.111.286	-	2,3
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	2.093.934	2.668.989	27,5	2,7
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	2.010.868	2.582.836	28	2,7
6206	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	2.443.603	2.334.240	-	2,4
6304	DİĞER MEFRUŞAT EŞYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	1.472.933	2.238.735	52	2,3
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	641.436	2.200.765	243	2,3
6106	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	1.027.655	1.816.700	77	1,9
6307	DİĞER HAZIR EŞYA (ELBİSE PATRONLARI DAHL)	580.012	1.666.663	187	1,7
6305	EŞYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	1.339.381	1.335.432	-	1,4
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	670.080	1.087.982	62	1,1
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	775.783	970.883	25	1,0
6202	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	1.065.808	878.829	-	0,9
6211	KADINKIZ ÇOCUK İÇİN SPOR, KAYAK VE YÜZME KİYAFETLERİ VB GİYİM EŞYASI	126.539	848.548	571	0,9
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		57.981.747	92.820.646	60	95,5
RUSYA FEDERASYONU'NA KONFEKSİYON İHRACATI		60.611.160	97.165.487	60	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		96	96		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk yirmi konfeksiyon ürün grubu içerisinde dört ürün grubunda % 18'e varan ihracat düşüşleri olmuş, bir ürün grubunda değişiklik olmamış, diğer onbeş ürün grubunda ise % 25 ile % 571 arasında değişen oranlarda ihracat artışları kaydedilmiştir.

Oransal olarak ihracatı en çok gerileyen ürün grubu % 18 düşüş ile 62 02 GTİP başlıklı bayan dokuma dış giyim mamulleridir. 62 06 GTİP başlıklı kadın / kız çocuk için bluz, gömleklere % 4 ihracat düşüşü olurken, 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbelaları %2 ihracat düşüşü ile 2009 yılının aynı dönemine kıyasla ihracatı azalan diğer ürün grubu olmuştur.

Rusya Federasyonu'na ihracatı en yüksek oranlı artan hazır giyim ve konfeksiyon mamulleri 62 11 GTİP başlıklı kadın / kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri v.b. giyim eşyası ürün grubu olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı sözkonusu dönemde % 571 oranında artarak 849 bin dolara yükselmiştir. 61 08 GTİP başlıklı bayan örme iç ve gece giyim eşyaları %552 ihracat artışı ile, 61 05 GTİP başlıklı örme erkek gömlekler % 243 ihracat artışı ile ve 63 07 GTİP başlıklı diğer hazır eşya % 187 ihracat artışı ile dikkat çeken ürün gruplarıdır.

Diğer yandan, Rusya Federasyonu'ndan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı mercek altına alındığında, en fazla ithal edilen ürün grubunun % 29 oranında düşüş ve 7.202 dolarlık ithalat değeri ile 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbelaları olduğu görülmektedir. 4.121 dolarlık ithalat değeri ile 63 02 GTİP başlığı altındaki yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri diğer önde gelen ithalat kalemleridir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN KONFEKSİYON İTHALATI						
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN						
Birim:ABD \$						
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2009 OCAK - MAYIS	2010 OCAK - MAYIS	2009 / 2010 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %	
6303	PERDELER VE İÇ STORLAR, PERDE VE YATAK FARBALALARI	10.159	7.202	- 29	24,7	
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	121.580	4.121	- 97	14,1	
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	2.044	3.551	74	12,2	
6307	DİĞER HAZIR EŞYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	2.813	3.070	9	10,5	
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	4.833	2.754	- 43	9,4	
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	503	2.467	390	8,5	
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	2.377	1.780	- 25	6,1	
6212	SÜTYEN, KORSE, KORSE KEMER, PANTOLON ASKISI, ÇORAP BAĞI, JARTİYER	332	1.589	379	5,5	
6116	ELDİVEN (ÖRME)	0	1.146	-	3,9	
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM EŞYASI (ÖRME)	0	889	-	3,1	
6301	BATTANİYELER, DİZ BATTANİYELERİ	0	473	-	1,6	
6211	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN SPOR, KAYAK VE YÜZME KIYAFETLERİ VB GİYİM EŞYASI	407	101	- 75	0,3	
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	595	0	- 100	-	
6109	TİŞÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	2.574	0	- 100	-	
6111	BEBEK İÇİN GİYİM EŞYASI (ÖRME)	167	0	- 100	-	
6114	DİĞER GİYİM EŞYASI (ÖRME)	229	0	- 100	-	
6117	GIYİM EŞYASININ DİĞER AKSESUARİ; HAZIR AKSESUAR VE PARÇALARI (ÖRME)	328	0	- 100	-	
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIŞ GIYİM	122	0	- 100	-	
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GIYİM	2.673	0	- 100,0	-	
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	200	0	- 100	-	
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		151.936	29.143	- 81	100,0	
RUSYA FEDERASYONUNDAN KONFEKSİYON İTHALATI		152.478	29.143	- 81	100,0	
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		100	100			

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen yirmi ürün grubunun 13 tanesinde % 25 ile % 100 arasında değişen oranlarda ithalat düşüşleri görülürken, kalan 7 ürün grubunda % 9 ile % 390 arasında değişen oranlarda artışlar olmuştur. İthalatı 2007 yılına kıyasla en yüksek oranlı artan ürünler % 390 oranında artışla 61 04 GTİP başlıklı bayan örme takım, takım elbise ve ceketlerdir. 62 12 GTİP başlıklı sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer % 379'luk ithalat artışı ile dikkat çeken diğer ürün grubudur.

Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Ürünleri Dış Ticareti

2009 yılının Ocak-Mayıs döneminde olduğu gibi 2010 yılının aynı döneminde de Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla tekstil ürünleri (elyaf, iplik ve kumaş) ihraç ettiği ülke konumunu korumuştur. İtalya, Almanya, Romanya ve Polonya, Rusya Federasyonu'nu izleyen ülkelerdir. Rusya Federasyonu ile tekstil ticaretinde Türkiye lehine gelişim sözkonusudur.

2000 yılından 2010 yılının Ocak-Mayıs dönemine kadar Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticaretine ilişkin veriler, aşığıdaki tabloda yeralmaktadır.

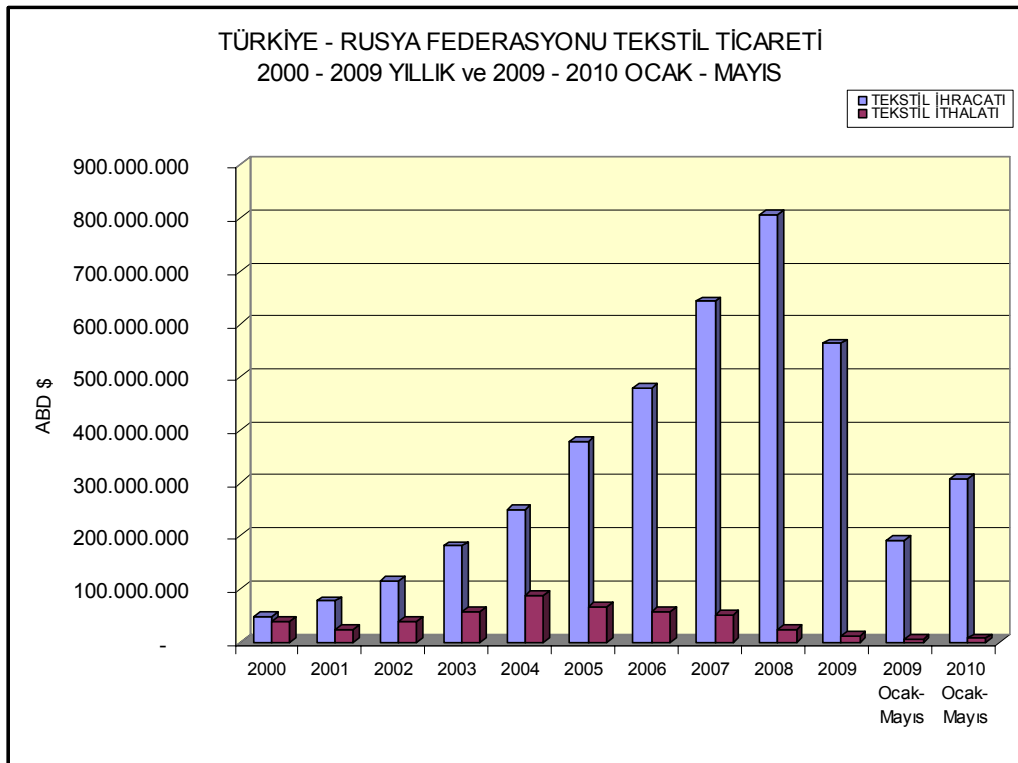
TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TEKSTİL TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEğİŞİM (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEğİŞİM (%)
2000	47.804.921	-	38.202.227	-
2001	77.052.746	61,2	23.036.768	-39,7
2002	114.364.042	48,4	39.452.769	71,3
2003	181.202.502	58,4	57.342.248	45,3
2004	249.340.350	37,6	86.818.433	51,4
2005	377.894.621	51,6	66.581.196	-23,3
2006	479.203.360	26,8	58.286.980	-12,5
2007	642.518.495	34,1	51.882.252	-11,0
2008	804.943.301	25,3	23.431.785	-54,8
2009	563.017.868	-30,1	11.800.182	-49,6
2009 Ocak-Mayıs	192.873.397		4.506.378	
2010 Ocak-Mayıs	309.137.453	60,3	6.944.053	54,1

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

2000 yılında 47,8 milyon dolar olan Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı, 2008 yılına kadar olan son dokuz yıllık süreçte %25,3 ile %61,2 arasında değişen oranlarda artarak, 2008 yılında 804,9 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'ya tekstil ihracatı 2009 yılında ise küresel krizin etkisiyle

% 30,1 azalarak 563 milyon dolara gerilemiştir. Yıllık ortalama artış oranı % 34,8 olarak hesaplanmaktadır. 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde ise 2009 yılının aynı dönemine kıyasla % 60,3 oranında artışla Rusya Federasyonu'na 309,1 milyon dolarlık tekstil ihracatı yapılmıştır.

2000 yılından 2009 yılına kadar geçen dönemde Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı ise, 2001 yılındaki %39,7'lik düşüşün ardından 2002, 2003 ve 2004 yıllarında %45,3 ile %71,3 arasında değişen oranlarda artmış, 2005 yılından itibaren yine düşüşe geçmiştir. 2008 yılında Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 2007 yılına kıyasla %54,8 oranında azalarak, 51,9 milyon dolardan 23,4 milyon dolara düşmüştür. 2009 yılı ithalatı ise % 49,6 düşüşle 11,8 milyon dolara gerilemiştir. Yıllık ortalama düşüş oranı % 2,5 olarak hesaplanmaktadır. İthalattaki düşüş 2010 yılının Ocak-Mayıs döneminde yerini artışa bırakarak % 54,1 artmış ve 6,9 milyon dolara çıkmıştır.



Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 60 06 GTİP başlığındaki diğer örme mensucatın, en fazla ihraç edilen tekstil ürünleri olduğu görülmektedir. 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde % 58 artışla 91,5 milyon dolar değerinde diğer örme mensucat ihraç edilmiştir. Toplam tekstil ihracatının %29,6'lık kısmını, diğer bir ifade ile dörtte birinden fazlasını 60 06 GTİP başlıklı diğer örme mensucat oluşturmaktadır.

2009 yılının aynı dönemine kıyasla % 39 artış ve 55,5 milyon dolar ihracat değeri ile 54 07 GTİP başlığında yer alan sentetik iplikten dokuma kumaşlar ikinci en fazla ihraç edilen ürün grubudur. Bu ürün grubunun toplam

ihracatta payı %18 düzeyindedir. % 87 artış ve 26,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile 60 04 GTİP başlıklı eni 30 cm'yi geçen ağırlık itibariyle %5 veya daha fazla elastomerik iplik veya kauçuk iplik içeren örme mensucat ve % 78 artış ve 19,8 milyon dolarlık ihracat değeri ile 58 01 GTİP başlıklı kadife, peluş ve halkalı(tırtıl) mensucat diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2009	2010	2009 / 2010	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	57.799.737	91.523.374	58	29,6
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, ŞERİTLERLE DOKUMALAR	39.968.251	55.530.981	39	18,0
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	14.294.678	26.740.372	87	8,6
5801	KADİFE, PELÜŞ VE HALKALI (TIRTIL MENSUCAT)	11.094.585	19.774.670	78	6,4
6005	ÇÖZGÜ TİPİ ÖRGÜLÜ DİĞER MENSUCAT	6.190.889	12.349.229	99	4,0
5515	DİĞER DEVAMSIZ SENTETİK LİFDEN DOKUMALAR	8.623.254	9.407.573	9	3,0
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	2.568.963	9.228.634	259	3,0
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİŞ HARİÇ) (TOPTAN)	2.873.107	9.148.245	218	3,0
6001	ÖRME; TÜYLÜ MENSUCAT	3.697.623	8.522.611	130	2,8
5810	İŞLEMELER (PARÇA, ŞERİT, MOTİF HALİNDE)	7.708.236	7.953.982	3	2,6
5804	TÜLLER VE DİĞER MENSUCAT-PARÇA, ŞERİT, MOTİFLER HALİNDE	4.197.146	7.776.255	85	2,5
5206	PAMUK (DİKİŞ HARİÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; >%85 PAMUK (TOPTAN))	2.896.738	5.445.205	88	1,8
5902	NAYLON, POLİAMİD, POLİESTER VB.ESASLI İÇ-DİŞ LASTİĞİ MENSUCATI	2.301.404	4.372.897	90	1,4
5205	PAMUK (DİKİŞ HARİÇ) İPLİĞİ (AĞIRLIK; =>%85 PAMUK) (TOPTAN)	2.253.454	4.309.621	91	1,4
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ MENSUCAT	2.568.260	3.975.333	55	1,3
5210	PAMUK MEN (DOKUMALAR, AĞIRLIKÇA % < 85 TEN AZ PAMUK İÇEREN, <= 200 G/M ²)	2.073.564	3.598.999	74	1,2
5208	PAMUK MEN (AĞIRLIKÇA %85 VE FAZLA PAMUK M.KARE 200GR)	1.782.616	3.043.955	71	1,0
5202	PAMUK DÖKÜNTÜLERİ	811.473	2.749.409	239	0,9
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ)	1.138.464	2.293.757	101	0,7
5806	DOKUNMUŞ KORDELALAR, BOLDÜKLER	1.122.164	2.101.724	87	0,7
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		175.964.606	289.846.826	65	93,8
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL İHRACATI		192.873.397	309.137.453	60,3	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		91	94		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

Rusya Federasyonu'na ihracatı gerçekleştirilen ilk 20 ürün grubunun tamamının ihracatında artış kaydedilmiştir. 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürünler % 259 artışla 9,2 milyon dolar değerinde ihracat yapılan 54 02 GTİP başlıklı sentetik lif ipliği (dikiş ipliği hariç), % 239 artışla 2,7 milyon dolar değerinde ihracat yapılan 52 02 GTİP başlıklı pamuk döküntüleri ile % 218 artışla 9,1 milyon dolar değerinde ihracat yapılan 55 09 GTİP başlıklı sentetik devamsız liften iplik (dikiş hariç) olmuştur.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN					
Birim:ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2009	2010	2009 / 2010	TOPLAMDA
		OCAK - MAYIS	OCAK - MAYIS	DEĞİŞİM %	PAY %
5402	SENTETİK LİF İPLİĞİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (TOPTAN)	1.143.412	3.281.857	187	47,3
5309	KETEN DOKUMALAR	2.170.789	1.917.055	- 12	27,6
5501	SENTETİK LİF DEMETLERİ	0	952.423	-	13,7
5505	SENTETİK-SUNİ LİF DÖKÜNTÜLERİ	226.301	272.805	21	3,9
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ)	175.371	216.412	23	3,1
5503	SENTETİK DEVAMSIZ LİFLER (İŞLEM GÖRMEMİŞ)	0	130.005	-	1,9
5601	VATKALAR, VATKA MAMULLERİ, KIRPINTI, TOZ, TANAZLAR	671.064	78.492	- 88	1,1
5212	PAMUK MEN (DİĞERLERİ; M2<= 200GR)	110.252	48.810	- 56	0,7
5301	KETEN, KETEN KİTİK VE DÖKÜNTÜLERİ	364	28.435	7.712	0,4
5911	TEKNİK İŞLER İÇİN DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDEDEN DİĞER EŞYA	7.004	11.328	62	0,2
5407	SENTETİK İPLİK, MONOFİL, ŞERİTLERLE DOKUMALAR	303	2.868	847	0,0
5509	SENTETİK DEVAMSIZ LİFDEN İPLİK (DİKİŞ HARİÇ) (TOPTAN)	0	1.355	-	0,0
5903	PLASTİK EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ MENSUCAT	280	542	94	0,0
5806	DOKUNMUŞ KORDELALAR, BOLDÜKLER	0	372	-	0,0
5408	SUNİ FILAMENT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	0	327	-	0,0
5208	PAMUK MEN (AĞIRLIKÇA %85 VE FAZLA PAMUK M.KARE 200GR)	0	307	-	0,0
5602	KEÇE (EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ)	0	251	-	0,0
5209	PAMUK MEN (DOKUMA %85 < PAMUKLU 200G/M2 DEN FAZLA)	0	206	-	0,0
5406	SENTETİK/SUNİ FILAMENT İPLİKLERİ (DİKİŞ HARİÇ) (PERAKENDE)	0	203	-	0,0
5801	KADİFE, PELÜŞ VE HALKALI (TİRTİL MENSUCAT)	1.238	0	- 100	-
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		4.506.378	6.944.053	54	100,0
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL İTHALATI		4.506.378	6.944.053	54	100,0
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		100	100		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

Tekstil ithalatı ele alındığında, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithal ettiği tekstil ürünlerinin başında 54 02 GTİP başlığında yeralan dikiş ipliği olmayan sentetik liften iplikler gelmektedir. Bu ürünlerin ithalatı 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde 2009 yılının aynı dönemine kıyasla % 187 oranında artarak 3,3 milyon dolara çıkmıştır.

1,9 milyon dolar değerinde ithalat ile 53 09 GTİP başlıklı keten dokuma kumaşlar ile 952 bin dolar değerinde ithalat yapılan 55 01 GTİP başlıklı sentetik lif demetleri diğer önde gelen ithalat kalemlerindedir.

53 01 GTİP başlığındaki keten kiti ve döküntüleri % 7.712 artışla bu dönem ithalatında en yüksek oranlı artış kaydedilen ürün olmasına rağmen ithalat değeri ancak 28.400 dolar seviyesindedir. Rusya'dan bu dönemde en çok ithal edilen tekstil ürünü olan 54 02 GTİP başlığında yeralan dikiş ipliği olmayan sentetik liften ipliklerin ithalatı da bu dönemde % 187 gibi yüksek bir oranda artmış bulunmaktadır.

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri

Türkiye, 2009 yılı itibariyle açıklanan Dünya Ticaret Örgütü istatistiklerine göre, 250,2 milyar dolar tutarındaki dünya tekstil (tekstil ve hazır eşyalar beraber) ticaretinde %3,8 pay ile 7. en büyük tedarikçidir. Benzer şekilde, 361,9 milyar dolar değerinde dünya hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinde ise %3,8 pay ile 4. büyük tedarikçi durumundadır. Uluslararası tekstil ve konfeksiyon ticaretinde önemli bir konumu bulunan Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ihracatında, Rusya Federasyonu önde gelen ülkelerdendir.

2010 yılı Ocak-Mayıs dönemine ilişkin dış ticaret verileri çerçevesinde Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 11., tekstil ihracatında ise 1. büyük pazardır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
Birim: ABD \$				
ÜLKELER	2009 OCAK - MAYIS	2010 OCAK - MAYIS	2009 / 2010 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
ALMANYA	1.295.094.567	1.431.586.519	11	25,5
İNGİLTERE	615.462.065	769.635.729	25	13,7
FRANSA	399.345.066	455.406.740	14	8,1
İSPANYA	332.656.282	412.057.450	24	7,3
İTALYA	283.980.375	287.281.367	1	5,1
HOLLANDA	261.358.867	277.684.496	6	4,9
BELÇİKA	100.862.698	163.935.260	63	2,9
DANİMARKA	139.492.222	163.344.013	17	2,9
A.B.D.	121.494.922	151.961.087	25	2,7
İSVEÇ	99.758.440	116.909.863	17	2,1
RUSYA FEDERASYONU	60.611.160	97.165.487	60	1,7
İRAK	75.755.300	87.279.988	15	1,6
ROMANYA	39.289.245	74.022.358	88	1,3
YUNANİSTAN	73.645.033	59.956.278	-	1,1
AVUSTURYA	78.315.427	58.259.177	-	1,0
İSRAİL	41.733.301	57.633.607	38	1,0
İSVİÇRE	51.891.015	54.640.082	5	1,0
POLONYA	34.175.601	52.570.597	54	0,9
ÇEK CUMHURİYETİ	45.840.791	45.272.413	-	0,8
İST.AHL.SERBEST B	37.706.365	41.211.218	9	0,7
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	4.188.468.742	4.857.813.729	16	86,5
TÜRKİYE'NİN TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	4.903.640.686	5.614.893.781	15	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	85	87		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

Türkiye'nin bu dönemde yaptığı 5,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde Rusya Federasyonu'nun payı 97,2 milyon dolar ile % 1,7 olarak hesaplanmaktadır. Aynı dönemde 2,5 milyar dolarlık toplam tekstil ihracatında ise Rusya Federasyonu'nun payı 309,1 milyon dolar ile

%12,3 olarak hesaplanmıştır. 2010 yılı Ocak-Mayıs döneminde bu ülkeye yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı % 60 oranında artarken, tekstil ihracatı da % 60 oranında artmıştır.

Türkiye'nin tekstil ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA TEKSTİL İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
Birim: ABD \$				
ÜLKELER	2009 OCAK - MAYIS	2010 OCAK - MAYIS	2009 / 2010 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
RUSYA FEDERASYONU	192.873.397	309.137.453	60	12,3
İTALYA	206.300.341	243.009.903	18	9,7
ALMANYA	125.078.775	144.979.169	16	5,8
ROMANYA	96.774.708	105.399.149	9	4,2
POLONYA	87.494.390	92.837.257	6	3,7
BULGARİSTAN	76.278.846	90.886.448	19	3,6
İRAN	79.786.426	90.196.121	13	3,6
A.B.D.	57.488.164	88.185.108	53,4	3,5
MISIR	61.255.927	85.115.824	39	3,4
İNGİLTERE	65.083.133	84.920.528	30	3,4
İSPANYA	51.460.860	64.421.123	25	2,6
FRANSA	57.404.108	62.946.969	10	2,5
FAS	47.823.577	56.127.017	17	2,2
TUNUS	38.908.514	55.311.808	42	2,2
SURİYE	45.921.077	48.823.971	6	1,9
HOLLANDA	40.480.762	48.819.600	21	1,9
YUNANİSTAN	60.183.589	47.108.821	-	1,9
BELÇİKA	36.067.363	46.550.793	29	1,9
ÇİN HALK CUMHUR.	28.075.143	38.056.285	36	1,5
UKRAYNA	29.614.855	37.277.344	26	1,5
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	1.484.353.955	1.840.110.691	24	73,4
TÜRKİYE'NİN TOPLAM TEKSTİL İHRAÇATI	2.013.849.396	2.506.557.099	24	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	74	73		

Kaynak DTM Bilgi Sistemi / Temmuz 2010

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı bu dönemde 6,9 milyon dolar, hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı ise 29 bin dolar değerinde olmuştur. Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği 124 ülke arasında 91. sırada ve tekstil ürünleri ithal ettiği 123 ülke arasında 40. sırada yer almaktadır. Dolayısıyla, Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin en fazla tekstil ve konfeksiyon ithalatı yaptığı ülkeler arasında dikkate değer bir yeri bulunmadığı söylenebilir.

V. DEĞERLENDİRME

Eğitimli nüfusu, zengin doğal kaynakları, geniş coğrafyası, sosyalist sistemden piyasa ekonomisine geçişteki başarısı, bu geçiş sürecinde gerçekleştirdiği ekonomik ve idari reformlar, 2000'li yıllarda gerçekleştirdiği ekonomik büyüme performansı ile Rusya Federasyonu bütün dünyanın dikkatini çekmektedir.

Gelişen Rusya ekonomisi ile birlikte GSYİH, harcanabilir gelir ve ücretler de artmaktadır. Bu artışa paralel olarak, gelirin harcama biçimi ve tüketim harcama kalemleri arasındaki dağılım değişiklik göstermektedir.

Rusya Federasyonu'nda büyüme, kişi başına düşen gelirdeki artış ve tüketim harcamaları konusunda son derece olumlu bir makro ekonomik ortam mevcuttur. Bu olumlu ortamın iki zayıf yönü bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Rusya'daki azalan nüfus eğilimi, ikincisi ise iktisadi büyümenin büyük ölçüde artan petrol ve diğer hammadde fiyatlarına bağlı oluşudur. Uluslararası ekonomi çevrelerinde, Rusya'nın, olumlu ekonomik konjonktür dolayısıyla yakaladığı imkanları büyümenin sürdürülmesi için gerekli altyapının oluşturulması amacıyla harcamadığı, dolayısıyla, Rusya'daki ekonomik büyümenin kırılma riski konusunda endişe mevcuttur.

Nitekim, 2008 yılı son çeyreğinde tüm dünyayı etkisi altına alan küresel krizden en fazla etkilenen ülkelerden birisi Rusya olmuştur. Küresel krizin ve düşen petrol fiyatlarının etkisiyle Rusya, kriz döneminde zor bir dönemden geçmiştir.

Ancak, dünya ekonomisinin krizin etkilerinden arınmaya başlamasıyla Rusya aynı hızla gelişmesine kaldığı yerden devam etmektedir.

Rusya Federasyonu'na yönelik olarak bir strateji ve politikalar demeti oluşturmayı düşünen firmaların, vakıf, dernek, birlik gibi oluşumların ve hükümet kuruluşlarının, bu rapordan çıkartılabilecek aşağıdaki sonuçları dikkate almalarında yarar vardır:

- Rusya'da nüfus artışı yoktur, nüfus azalmaktadır. Köyden kente göç gibi nüfus hareketleri yoktur. Dolayısıyla, tüketimi belirleyecek en önemli unsur gelir artışı, gelir dağılımında düzelleme, ücretlerdeki artış ve dağıtım kanallarındaki gelişmelerdir.

- 2010 yılı itibariyle kişi başına gelirin, satın alma gücü paritesine göre 10.050 doları aşacağı beklenirken, tasarruf oranının düşeceği tahmin edilmektedir. (yani, tüketim eğilimi yükselmektedir.) Ancak küresel krizle birlikte bu beklenti bir ölçüde aşağıya çekilmiştir.

- Rusya'da bugüne kadarki olumlu makroekonomik ortam büyük ölçüde son yıllarda artan petrol, doğal gaz ve diğer hammaddelerin fiyatlarında meydana gelen artışlara bağlı olarak meydana gelmiştir. Küresel krizle birlikte, fiyatların düşmesi bu olumlu tabloyu bir miktar olumsuzla çevirmiştir. Ancak yine petrol fiyatlarının yükselmesine bağlı olarak olumlu yönde gelişme başlamıştır.

- Gelirin oldukça yüksek bir oranı (%9) giyim ve ayakkabı için harcanmaktadır. Normalde gelir artışı ile birlikte, gıda, tütün, içecek ve giyim harcamasının gelire oranı düşmektedir.

- Rusya'nın tekstil ve hazır giyim üretim kapasitesi, ülkenin ihtiyaçlarını karşılamaktan bir hayli uzaktır. Rus Hükümeti'nin tekstil ve konfeksiyon üretim alt yapısını güçlendirici politikalar uygulamasında, yakın vadede pek başarılı olma şansının bulunmadığı düşünülmektedir.

- Perakende sektörü hızla gelişmektedir. 2000 yılından itibaren yıllık ortalama büyüme oranının, krizle birlikte bir miktar sekteye uğrasa da %10-15 olduğu tahmin edilmektedir. Perakendecilikteki gelişmeler, Moskova dışındaki büyük kentlere doğru bir yayılma trendi içindedir.

- Rus Hükümeti, şimdilik pazarı korumak suretiyle iç yatırımları ve üretimi artırma stratejisi takip etmektedir. Ancak, Dünya Ticaret Örgütü'ne girince koruma politikalarının bir kısmını uygulayamayacağı düşünülmektedir.

- Öte yandan, herkesçe bilindiği üzere Rusya tarafından Türk menşeli ürünlere 16 Temmuz 2008 tarihinden başlamak üzere tam sayım uygulaması başlatılmıştır. Bu uygulama sonucunda ülkemiz menşeli mallar Rus gümrüklerinde çeşitli nedenlerle bekletilmektedir. Söz konusu sorunun çözümü amacıyla 18 Eylül 2008 tarihinde Rusya ile gönüllülük esasına dayalı basitleştirilmiş gümrük prosedürü öngören bir Protokol imzalanmıştır. Bununla beraber, Protokol'e rağmen Rusya'ya ihracatta gümrüklerde karşılaşılan sorunlar halen giderilebilmiş değildir. Bu sorunların biran önce hakkaniyete ve uluslararası kurallara uygun bir şekilde çözümlenmesi beklenmektedir. Ancak, son zamanlarda iki ülke arasında gelişen stratejik işbirliği yaşanan sorunların çözüme kavuşturulması açısından beklenti yaratmaktadır.

VI. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ

T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Tel. : 495-246 29 89

Faks: 495-246 49 89

E-posta: dtmos@dtmos.ru

İTKİB Rusya Temsilciliği

Tel: +7 499 929 0897

Faks: +7 499 929 0898

E-posta: mositkib@itkib.ru

T.C. Novorossiysk Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Tel.: 861-764 44 23

Faks: 861-764 26 07

E-posta: dtnov@nvr.ru

T.C. Kazan Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği

Tel.: 843- 238 24 27

Faks: 843- 264 25 11

E-posta: dtmkzn@mail.ru

Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği Ticaret Temsilciliği

Tel.: 312- 425 49 90

Faks: 312- 418 39 91

E-posta: rustrade@netone.com.tr

Rusya Federasyonu Türkiye Ticaret Temsilciliği İstanbul Şubesi

Tel.: 212- 244 35 87

Faks: 212- 249 35 53

E-posta: rus-ticaret@yandex.ru

VII. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- International Trade Center, İstatistik Veri Sayfası.
<http://www.intracen.org/>
- DTM Bilgi Sistemi.
- Rusya Federasyonu Aylık Raporu, TC. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği, Kasım 2009.
- OECD, “Ekonomik Görünüm, Sayı: 86, Rusya”, Kasım 2009.
- Rusya Giyim Pazarının Analizi, Step by Step Danışmanlık Kuruluşu, Rusya, 2007.
- Rusya Hazır Giyim Sektörü Pazar Araştırması, AC Nielsen, 2007.

*İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Temmuz 2010*